

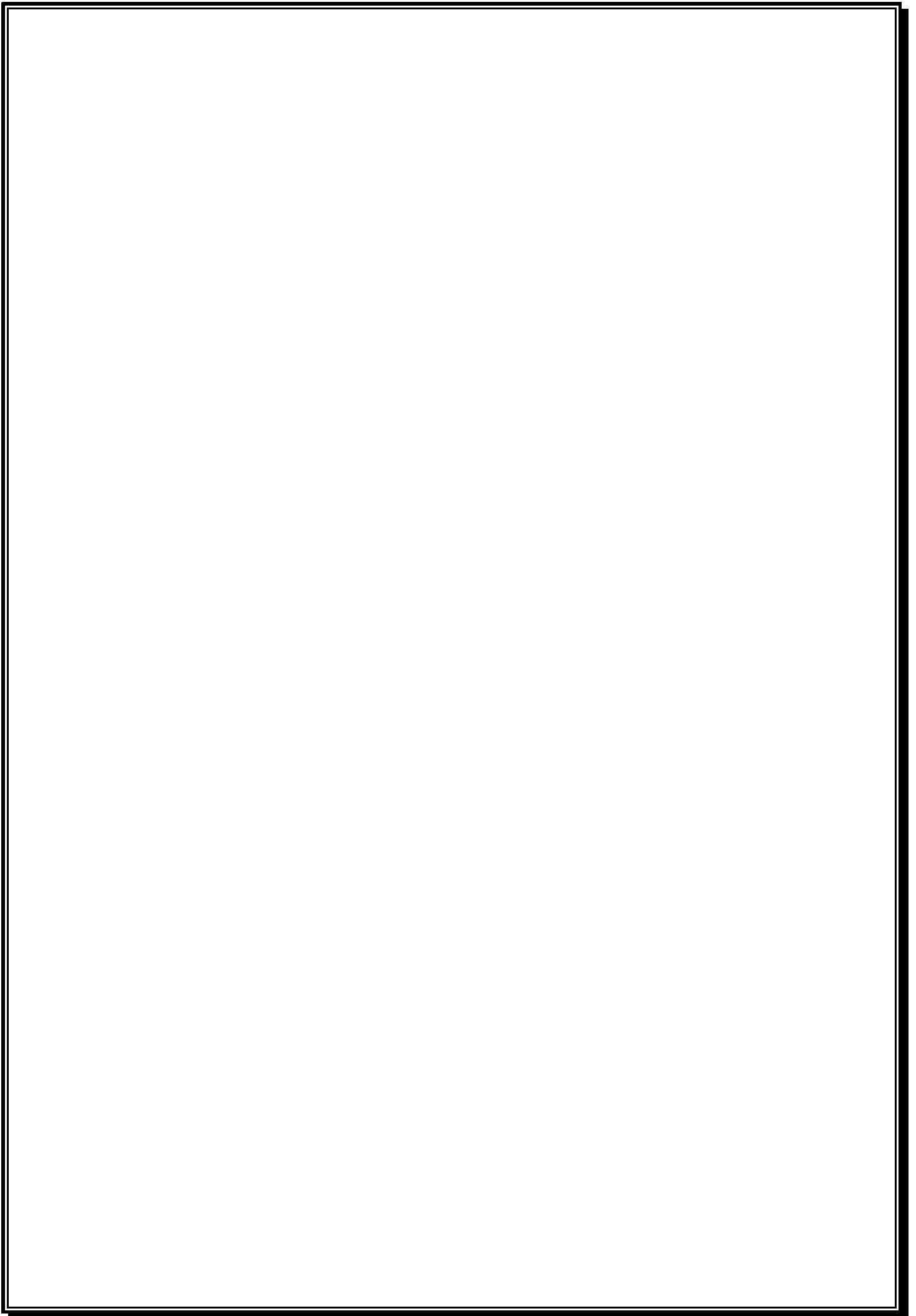
الْجَامِعُ لِعِبَادَةِ اللَّهِ وَحْدَهُ

الله

വിന്മാത്രമുള്ള  
ആരാധനയുടെ  
സമഗ്ര രൂപം

رَحْمَةُ اللَّهِ

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇമാം മുഹമ്മദ് ബിൻ അബ്ദുൽ വഹാബ്  
\_\_\_\_\_ വിവർത്തനവും വിശദീകരണവും \_\_\_\_\_



الْجَمَاعُ لِعِبَادَةِ اللَّهِ وَحَدَّةٌ

വിനു മാത്രമുള്ള  
ആരാധനയുടെ സമഗ്ര രൂപം



ശൈഖ് ഇസ്ലാം ഇമാം മുഹമ്മദ് ബിൻ  
അബ്ദുൽ വഹാബ് رَحْمَةُ اللَّهِ

# بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين وصلى الله وسلم وبارك على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين...

പറയുന്നു : ﷻ

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴾

الحشر: 18

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൂക്ഷിക്കുക. ഓരോ വ്യക്തിയും താൻ നാളെക്ക് വേണ്ടി എന്തൊരു മുനൊരുക്കമാണ് ചെയ്തു വെച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് നോക്കിക്കൊള്ളട്ടെ. നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൂക്ഷിക്കുക. തീർച്ചയായും നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെ പറ്റി സൂക്ഷ്മജ്ഞാനമുള്ളവനാകുന്നു.”

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ ﴾ ﷻ آل عمران: 102

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൂക്ഷിക്കേണ്ട മുറപ്രകാരം സൂക്ഷിക്കുക. നിങ്ങൾ മുസ്ലിംകളായിക്കൊണ്ടല്ലാതെ മരിക്കാനിടയാകരുത്.”

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ ۚ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴾

النساء: 48

“തന്നോട് പങ്കുചേർക്കപ്പെടുന്നത് ഒരിക്കലും പൊറുക്കുകയില്ല. അതൊഴിച്ചുള്ളതെല്ലാം അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ പൊറുത്തുകൊടുക്കുന്നതാണ്. ആർക്കുവേണ്ടി വോട് പങ്കുചേർത്തുവോ അവൻ തീർച്ചയായും ഗുരുതരമായ ഒരു കുറ്റകൃത്യമാണ് ചെയ്യേണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നത്.”

﴿ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ ۚ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴾ ﷻ المائدة:

72

“വോട് പങ്കുചേർക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും അവൻ സ്വർഗ്ഗം നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതാണ്. നരകം അവന്റെ വാസസ്ഥലമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അക്രമികൾക്ക് സഹായികളായി ആരും തന്നെയില്ല. എന്നാണ്.”

﴿ وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۙ يَدْخُلْهُ جَنَّتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ

وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴾ ﷻ النساء: 13

“ഏതൊരാൾക്കും വിനയം അനുസരിക്കുന്നവരും അനുസരിക്കുന്നുവോ അവനെ സ്വർഗ്ഗം താഴ്ഭാഗത്ത് കൂടി അരുവികൾ ഒഴുകുന്ന സ്വർഗ്ഗത്തോപ്പുകളിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അവരതിൽ നിത്യവാസികളായിരിക്കും. അതത്രെ മഹത്തായ വിജയം.”

ഈ എളിയ കർമ്മത്തിനു തൗഹീദ് തന്ന **الله** വിനെ സ്തുതിക്കുന്നു.. അവനോട് സഹായം അഭ്യർത്ഥിച്ച് തുടങ്ങുന്നു. റസൂൽ **ﷺ** പറയുന്നു : “ **الله** ഒരാൾക്ക് നമ്മെ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അവന് ദീനിൽ വിജ്ഞാനം നൽകും.<sup>1</sup> ദീനിൽ അറിവ് നേടൽ ഓരോ മുസ്ലിമിന്റെയും നിർബന്ധ ബാധ്യതയാണ്.”<sup>2</sup>

അറിവ്: അതാണ് മനുഷ്യനെ **الله** വിനെ ഭയപ്പെടുന്നവനാക്കുന്നത്. ഈ അറിവ് തന്നെയാണ് ദുന്യാവിലും ആഖിറത്തിലും അവന്റെ പതവികൾ ഉയർത്തുന്നതും. സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കുള്ള വഴി എളുപ്പമാക്കുന്നതും, അറിവിന്റെ പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാക്കുന്ന ഇങ്ങനെയുള്ള ആയത്തുകളും ഹദീഥുകളും നിരവധിയാണ്. ദീനിലെ ഏറ്റവും വലിയ അറിവ് വിശ്വാസ കാര്യങ്ങളിലുള്ള അറിവാണ്. ഇമാം അബൂ ഹനീഫ **رحمته** തന്റെ അഖീദ ഗ്രന്ഥത്തിനു പേരു നൽകിയത് “ഫിഖ്ദ് അൽ അക്ബർ” ഏറ്റവും വലിയ ഫിഖ്ദ് എന്നാണ്.

നമ്മുടെ ദീനിന്റെ അടിസ്ഥാനം ഖുർആനും സുന്നത്തുമാണ്. ഒരു മുസ്ലിം തന്റെ കർമ്മങ്ങൾ ഖുർആനിനോടും സുന്നത്തിനോടും യോജിക്കുന്നതാണെന്ന് സ്വയം വിലയിരുത്തേണ്ടതുണ്ട് അങ്ങനെയല്ലെങ്കിൽ കർമ്മങ്ങൾ ബാതിലാണ്. അത്പോലെ തന്നെ **الله** വിനു മാത്രം അർപ്പിക്കേണ്ട കർമ്മങ്ങൾ മറ്റുള്ളവർക്ക് വേണ്ടി ചെയ്താൽ ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്തു പോവുകയും അത് നരകത്തിലേക്ക് നയിക്കാൻ കാരണമാവുകയും ചെയ്യും. ഒരു അടിമ ആദ്യമായി അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട ഏറ്റവും വലിയ അറിവ് അത് അവന്റെ സ്രഷ്ടാവിനെ പറ്റിയും ആ സ്രഷ്ടാവിന്റെ വിധി വിലക്കുകളെ കുറിച്ചുമാണ്. അതിൽ അതിപ്രധാനമാണ് തൗഹീദ് (**الله** വിനെ ഏകനാക്കൽ). **الله** വിന്റെ പ്രവർത്തികളിലും അവനുള്ള നമ്മുടെ ആരാധനാ കർമ്മങ്ങളിലും അവനെ ഏകനാക്കൽ ഇതാണ് തൗഹീദിന്റെ ചുരുക്കം.

**الله** വിന് മാത്രം കഴിയുന്ന കർമ്മങ്ങൾ മറ്റുള്ളവർക്ക് കഴിയുമെന്ന് വിശ്വസിച്ചാലും നാം **الله** വിന് മാത്രം ചെയ്യേണ്ടതായുള്ള ആരാധനകൾ മറ്റുള്ളവർക്ക് ചെയ്താലും അത് ശിർക്കായി. ഇങ്ങനെയുള്ള **الله** വിൽ പങ്ക് ചേർക്കൽ തൗബ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ ഒരിക്കലും **الله** പൊറുക്കപ്പെടാത്ത കാലാകാലം നരകശിക്ഷയിൽ വെന്തരിയാൻ കാരണമാകുന്ന വൻപാപമാണ്. **الله** വിന്റെ പ്രവാചകർ ഏത് പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിലും അടിപതറാതെ ഉറച്ച് നിന്ന തൗഹീദും വളരെയധികം ഭയപ്പെട്ട ശിർക്കും നാം നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ എന്തിനേക്കാളേറെ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യം കൊടുക്കേണ്ട രണ്ടു കാര്യങ്ങളാണ്.

<sup>1</sup> ബുഖാരി, മുസ്ലിം - ഹദീഥ് മുആവിയ  
<sup>2</sup> ഹദീഥ് അനസ് ഇബ്ൻ മാജ : 224

മരണമാസനമായ നേരത്ത് യഅ്ബൂബ് നബിﷺ വേവലാതിപ്പെടുന്നു, **الله** പറയുന്നു :

﴿ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَاللَّهِ

ءِآبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴾ البقرة: ١٣٣

“എനിക്ക് ശേഷം നിങ്ങൾ ആരെയാണ് ആരാധിക്കുക ? എന്ന് യഅ്ബൂബ് മരണം ആസന്നമായ സന്ദർഭത്തിൽ തന്റെ സന്തതികളോട് ചോദിച്ചപ്പോൾ നിങ്ങളവിടെ സന്നിഹിതരായിരുന്നോ ? അവർ പറഞ്ഞു: താങ്കളുടെ ആരാധ്യനായ, താങ്കളുടെ പിതാക്കളായ ഇബ്രാഹീമിന്റെയും ഇസ്മായീലിന്റെയും ഇസ്മാഖിലിന്റെയും ആരാധ്യനായ ഏക ഇലാഹിനെ മാത്രം ഞങ്ങൾ ആരാധിക്കും. ഞങ്ങൾ അവന്ന് കീഴ്പെട്ട് ജീവിക്കുന്നവരുമായിരിക്കും”

തൗഹീദ്, ശിർക്ക് എന്നിവയെ പറ്റിയുള്ള അറിവിനും പഠനത്തിനും നാം എത്രമാത്രം പ്രാധാന്യം കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ട് എന്നതിന് **الله** വിന്റെ ഈ വചനം മതിയാകുന്നതാണ്.

ഈ വിഷയത്തിൽ മഹാനായ പണ്ഡിതനായ ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം മുഹമ്മദ് ബ്നു അബ്ബീൽ വഹാബ് **رحمته الله** അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ ലഘു കൃതി അടിസ്ഥാനവും സമഗ്രഹവുമാണ്. ഈ അമൂല്യ കൃതിയുടെ പരിഭാഷയും അതിന്റെ ചുരുക്ക വിശദീകരണവുമാണ് ഇത്. കൂടുതൽ ആശയ വ്യക്തതക്ക് വേണ്ടി പദാനുപദ വിവർത്തനത്തേക്കാളുപരി ആശയത്തിനുകുന്ന രീതിയിലുള്ള വിവർത്തന രീതിയാണ് ഇവിടെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഈ എളിയ കർമ്മത്തിൽ അല്ലാമ ശൈഖ് ഫൗസാൻ , ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബാ ജമാൽ <sup>3</sup> **حفظهم الله** എന്നിവരുടെ അറബിയിലുള്ള ഈ കൃതിയുടെ വിശദീകരണവും ഖുർആൻ ആയത്തുകളുടെ വിശദീകരണത്തിന് ചില പ്രമുഖ അറബി ഖുർആൻ തഫ്സീറുകളും കൂടുതലായുള്ള വിശദീകരണ വ്യക്തതക്ക് വേണ്ടി ചില അഖീദ ഗ്രന്ഥങ്ങളും വിശദീകരണത്തിന് അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നു.

**الله** ഈ എളിയ കർമ്മം ഇഖ്ലാസോടു കൂടിയുള്ളതും അവന്റെ പ്രീതി കാംക്ഷിച്ചുള്ളതും ഇത് എഴുതിയവനും വായിക്കുന്നവനും പഠിക്കുന്നവനും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നവനും ഈ കൃതി

<sup>3</sup> **ശൈഖ് ഫൗസാൻ** : സൗദി അറേബ്യയിലെ ഉന്നത പണ്ഡിത സഭയിലെ പ്രധാന വ്യക്തിയും ഫത്വാ ബോർഡിലെ അംഗവുമാണ് ഈ മഹാപണ്ഡിതൻ.  
**ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബാജമാൽ അൽ ഹജ്റമീ** : യമനിലെ ദറുൽ ഹദീഥിന്റെ സ്ഥാപകനും വലിയ പണ്ഡിതനുമായ ശൈഖ് മുഖ്ബിൻ **رحمته الله** യുടെ ശിഷ്യനും ഹജ്റമൗത്തിലെ പ്രമുഖ പണ്ഡിതരിൽ ഒരാളുമാണ് ഇദ്ദേഹം.

പുറത്തിറങ്ങാനും ഈ രചനക്ക് വേണ്ടി പല രീതിയിലും സഹായിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കും ഇഹത്തിലും പരത്തിലും ഉപകാരപ്പെടുന്ന ഒന്നാക്കി മാറ്റണമെന്ന് ﷻ വിനോദ് അവന്റെ ഉന്നതമായ നാമവിശേഷണങ്ങൾ കൊണ്ട് നാം ചോദിക്കുന്നു...

ﷻ നമ്മെ അവനു മാത്രം ആരാധിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും മരണം വരെ അതിൽ (അവന്റെ ദീനിൽ) ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തുകയും ചെയ്യുമാറാകട്ടെ....

الفقير إلى عفو ربه ومغفرته

അബൂ അബ്ദില്ലാഹ് മിഖ്ദാദ് ബിൻ അലി പത്തുകണ്ടം അൽ-ഹിന്ദി

ജുമുഅ ദിവസം

23/ശഅബാൻ/1438 ഹിജ്റ വർഷം

ഹളറമൗത്ത്-യമൻ

## ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ജീവചരിത്രം

**മുഴുവൻപേര്** : മുഹമ്മദ് ബിൻ അബ്ദിൽ വഹാബ് ബിൻ സുലൈമാൻ അത്തമീമി അന്നജ്ദി.

**ജനനം** : 1115 ഹിജ്റ വർഷം 1703 മീലാദി വർഷം സൗദി അറേബ്യയിലെ (റിയാളിൽ നിന്ന് 70 കിലോമീറ്റർ അകലെയുള്ള) നജ്ദിലെ ഉയ്യിന എന്ന നാട്ടിൽ പണ്ഡിത കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചു. അദ്ധ്യേഷണത്തിന്റെ പിതാവ് ആ നാട്ടിലെ വാളിയും വിനീതനും ഉത്തമ സ്വഭാവത്തിന് ഉദമയുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാമഹനും നജ്ദിലെ വലിയ പണ്ഡിതനായിരുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള പണ്ഡിത കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചു വളർന്ന ശൈഖ് **അഹ്മദ്** പത്ത് വയസ്സിന് മുമ്പേ ഖുർആൻ മനപ്പാഠമാക്കി. അതിബുദ്ധിശാലിയും വിവേകമതിയും കാര്യങ്ങൾ വേഗത്തിൽ ഗ്രഹിച്ചു മനസ്സിലാക്കാനും **الله** അദ്ദേഹത്തിന് കഴിവ് നൽകി. ഈ വിശേഷണങ്ങളെല്ലാം കൊണ്ട് പ്രായപൂർത്തിയായതോടെ പിതാവ് അദ്ദേഹത്തെ നമസ്കാരത്തിന് നേതൃത്വം ഏൽപ്പിച്ചു. ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്ൻ തൈമിയ്യയുടെയും ശിഷ്യൻ ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം **അഹ്മദ്** യുടെയും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന് തൗഹീദിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും വെളിച്ചം പകർന്നു. നജ്ദിലും മക്കയിലും മദീനയിലും ഇറാഖിലും ബന്ധുവിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അറിവ് തേടൽ വ്യാപിച്ചു. നജ്ദിലും മറ്റു ഇസ്ലാമിക രാജ്യങ്ങളിലും കൊടികുത്തി വാണിരുന്ന ശിർക്കിനെതിരെ രഹസ്യ പ്രബോധനം ആരംഭിച്ചു<sup>4</sup>. ഇത് അദ്ദേഹത്തിനെ സ്വന്തം നാട്ടിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കപ്പെടാൻ കാരണമായി. ബന്ധുവിലും ശാമിലും സഞ്ചരിച്ച് തിരിച്ച് നജ്ദിൽ വന്ന് പിതാവിന്റെ ഉപദേശ പ്രകാരം ക്ഷമയോടെ രഹസ്യമായി തന്നെ ദഅ്വ തുടർന്നു. പിതാവിന്റെ മരണശേഷം ദഅ്വത്ത് പരസ്യമായി. തന്റെ നാട്ടിലെ അമീറായ ഉമ്മാൻ ബിൻ മഅ്മർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദഅ്വത്തിന് പിന്തുണ നൽകുകയും ശിർക്കിനെ തുടച്ചു നീക്കാൻ ആജ്ഞാനം ചെയ്യുകയും ഖബറുകളിൽ പണിത പള്ളിയും മറ്റ് ശിർക്കിന്റെ ആരാധനാകേന്ദ്രങ്ങളും തുടച്ചു നീക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. തൗഹീദിന്റെ ശത്രുക്കൾ ഇതിനെതിരെ തിരിയുകയും നിരവധി ബുദ്ധിമുട്ടുകളും ദ്രോഹവും അനുഭവിക്കേണ്ടി വന്നു. അത്പോലെ അദ്ദേഹത്തെ കാഫിറാക്കുകയും കൊല ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്തിനേറെ വഹാബിസം എന്ന പുതിയ ദീൻ കൊണ്ടു വന്നവനായി മുദ്ര കുത്തി. ദീനിന്റെ ശത്രുക്കൾ ഈ ദഅ്വത്തിനെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിനെതിരിൽ

<sup>4</sup> ശൈഖ് **അഹ്മദ്** യുടെ കാലത്തെ നജ്ദിലെ ഇസ്ലാമിന്റെ അവസ്ഥ നാം അറിയേണ്ടതാണ്. ശിർക്ക് കൊടികുത്തി വാണിരുന്ന അവസ്ഥ. ഖബറുകളും ഖബറുകളും മരവും കല്ലും ആരാധിക്കപ്പെട്ടു. സിഹ്റീനും ഭാവി പറയുന്നവർക്കും പ്രചാരം ലഭിച്ചു. ജിന്നിനോടുള്ള പ്രാർത്ഥന, ജിന്നിനു ബലിയർപ്പിക്കൽ എന്നിങ്ങനെയുള്ള കടുത്ത ശിർക്ക് എന്തിനേറെ ഇബ്ൻ അബ്ബാസ് **റഹ്മ** പോലെയുള്ള സഹാബികൾ വരെ ആരാധിക്കപ്പെട്ടു. (മദീന യൂനിവേർസിറ്റിയിൽ നടത്തിയ ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബിൻ അബ്ദിൽ വഹാബിന്റെ ജീവചരിത്രം വിവരിക്കുന്ന ഇബ്നു ബാസ് **അഹ്മദ്** യുടെ പ്രസംഗത്തിൽ നിന്ന്.)



പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും രചിച്ചു. ഭാഷാനിഘണ്ടുകളിൽ വരെ വഹാബിസം എന്ന പുതിയ വാക്ക് സ്ഥാനം പിടിച്ചു. ഇതിലെല്ലാം ക്ഷമിച്ച അദ്ദേഹത്തിന് സൗദ് കുടുംബത്തിലെ മുഹമ്മദ് ബ്ന് സൗദ് **رَحْمَةُ اللَّهِ** പൂർണ്ണ പിന്തുണ നൽകുകയും ശിർക്കിൽ നിന്ന് **اللَّهُ** വിനെ ഏകനായി ആരാധിക്കുന്നതിലേക്കുള്ള ദർവത്ത് അവിടെ ശക്തി പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ ദർവത്തിന്റെ സ്വാധീനം ആ നാടിന്റെ അതിർ വരമ്പ് കടന്ന് യമൻ, ഈജിപ്ത്, ശാം, ഇറാഖ്, ഇന്ത്യ, ഇന്തോനേഷ്യ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്കും വ്യാപിച്ചു. എല്ലാ ഗോത്രങ്ങളിലേക്കും തൗഹീദിന്റെ സന്ദേശങ്ങൾ എത്തിക്കുകയും അന്ന് ആ സത്യം പ്രചരിക്കുകയും തെളിവോടു കൂടിയുള്ള ആ സത്യത്തിന് പ്രചാരണം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. അത് സ്വീകരിക്കാത്തവർക്കെതിരിൽ യുദ്ധം നടക്കുകയും ആ നാടിനെ ശിർക്കിൽ നിന്നും കുഹ്റിൽ നിന്നും ബിദ്അത്തിൽ നിന്നും ശുദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്യാൻ ഈ രണ്ട് പേരുടെയും അറിവ് കൊണ്ടും, രാജ്യപദവികൊണ്ടുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാരണമായി. അങ്ങനെ ആ നാട് ഇന്ന് നാം കാണുന്ന “സൗദിയ്യ” എന്ന തൗഹീദിന്റെയും ഇസ്ലാമിന്റെ പ്രൗഢി വിളിച്ചു പറയുന്നതിന്റെയും നാടായി മാറി. **اللَّهُ** വിന്റെ ദീനിനെ സഹായിച്ച ആ പണ്ഡിതനും രാജാവിനും അവരുടെ കുടുംബത്തിനും **اللَّهُ** ഭൂമിയിൽ ഇന്നും നാം കണ്ട് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആധിപത്യം നൽകി. ഇൽമ് കൊണ്ട് **اللَّهُ** വിന്റെ ദീനിനെ സഹായിച്ച ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബ്ന് അബ്ദുൽ വഹാബിന്റെ കുടുംബമാണ് ആലുശൈഖ് എന്ന് ഇന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്നത്. ഇന്നും അദ്ദേഹത്തിലേക്ക് ചേർത്തു പറയുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരമ്പര, അതുപോലെ തന്നെ സൗദ് കുടുംബവും ഇന്ന് കാണുന്ന സൗദി അറേബ്യ അവരുടെ അധികാരത്തിലാണ്. **اللَّهُ** വിന്റെ വാഗ്ദാനം സത്യമാണ്. അത് ലംഘിക്കപ്പെടുകയില്ല. **اللَّهُ** പറയുന്നു :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَضُرُّوْا ٱللَّهَ يَضُرُّكُمْ وَيُتَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴾ محمد : ٧

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ **اللَّهُ** വെ സഹായിക്കുന്ന പക്ഷം അവൻ നിങ്ങളെ സഹായിക്കുകയും നിങ്ങളുടെ പാദങ്ങൾ ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.”

﴿ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱللَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ كَمَا أُسْتَخْلَفَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ ٱلَّذِى أَرْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَأُوْلٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفٰسِقُونَ ﴾ النور : ٥٥

“നിങ്ങളിൽ നിന്ന് വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തവരോട് ﷻ വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു; അവരുടെ മുമ്പുള്ളവർക്ക് പ്രാതിനിധ്യം നൽകിയത് പോലെതന്നെ തീർച്ചയായും ഭൂമിയിൽ അവൻ അവർക്ക് പ്രാതിനിധ്യം നൽകുകയും, അവർക്ക് അവൻ തൃപ്തിപ്പെട്ട് കൊടുത്ത അവരുടെ മതത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അവർക്ക് അവൻ സ്വാധീനം നൽകുകയും, അവരുടെ ഭയപ്പാടിന് ശേഷം അവർക്ക് നിർഭയതാം പകരം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണെന്ന്. എന്നെയായിരിക്കും അവർ ആരാധിക്കുന്നത്. എന്നോട് യാതൊന്നും അവർ പങ്കുചേർക്കുകയില്ല. അതിന് ശേഷം ആരെങ്കിലും നന്ദികേട് കാണിക്കുന്ന പക്ഷം അവർ തന്നെയാകുന്നു ധിക്കാരികൾ.”

അമൂല്യമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിരവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇന്നും ലോകമെമ്പാടുമുള്ള മുസ്ലിം സമൂഹത്തിന് അറിവിന്റെ വെളിച്ചം പകർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ മഹാ പണ്ഡിതൻ 1206 ഹിജ്റ വർഷം 91 ാം വയസ്സിൽ മരണപ്പെട്ടു.. നമുക്കും അദ്ദേഹത്തിനും ﷻ വിന്റെ കാര്യവും പ്രീതിയും ഉന്നതമായ ജന്നാത്തൂൽ ഫിർദൗസും നാം ചോദിക്കുന്നു..

**കുറിപ്പ് :** ശൈഖ് അല്ലാമ ഫൗസാൻ **فظه الله** അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബ്നു അബ്ദിൽ വഹാബിനെ പറ്റിയുള്ള പുസ്തകത്തിൽ പറയുന്നു : ഹിഫ്ദ്, പുസ്തക വായന വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, അറിവ് തേടിയുള്ള പണ്ഡിതന്മാരുടെ അടുത്തേക്കുള്ള സഞ്ചാരം, നല്ല നിയന്ത്രിത ഇങ്ങിനെയുള്ള നല്ല കാര്യങ്ങളും അതിന്റെ കൂടെ ﷻ വിന്റെ തൗഫീഖും കൂടി ചേർന്നാൽ അവരുടെ വലിയ ആഗ്രഹങ്ങൾ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തി കൈവരിക്കുന്നു..

## متن "الجامع لعبادة الله وحده"

قال الإمام محمد بن عبد الوهاب رَحِمَهُ اللهُ : فَإِنْ قِيلَ: فَمَا الْجَامِعُ لِعِبَادَةِ اللهِ وَحْدَهُ؟ .

قُلْتُ: طَاعَتُهُ بِامْتِثَالِ أَوْامِرِهِ، وَاجْتِنَابِ نَوَاهِيهِ.

فَإِنْ قِيلَ: فَمَا أَنْوَاعُ الْعِبَادَةِ الَّتِي لَا تَصْلُحُ إِلَّا لِلَّهِ؟

قُلْتُ: مِنْ أَنْوَاعِهَا: الدُّعَاءُ، وَالِاسْتِعَانَةُ، وَالِاسْتِغَاثَةُ، وَدَبْحُ الْقُرْبَانَ، وَالنَّذْرُ، وَالْخَوْفُ، وَالرَّجَاءُ، وَالتَّوَكُّلُ، وَالْإِنَابَةُ، وَالْمَحَبَّةُ، وَالْحَشْيَةُ، وَالرَّغْبَةُ، وَالرَّهْبَةُ، وَالتَّائَهُ، وَالرُّكُوعُ، وَالسُّجُودُ، وَالْخُشُوعُ، وَالتَّذَلُّلُ، وَالتَّعْظِيمُ الَّذِي هُوَ مِنْ خِصَائِصِ الْإِلَهِيَّةِ

وَدَلِيلُ الدُّعَاءِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴾ الجن: ١٨  
وَقَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا كِبْسِطُ كَفَيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴾ الرعد: ١٤

وَدَلِيلُ الْاسْتِعَانَةِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴾ الفاتحة: ٥

وَدَلِيلُ الْاسْتِغَاثَةِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ ﴾ الأنفال: ٩

وَدَلِيلُ الدَّبْحِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ الأنعام: ١٦٢

وَدَلِيلُ النَّذْرِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ يُؤْفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴾ الإنسان: ٧

وَدَلِيلُ الْخَوْفِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخَوْفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ

وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴾ آل عمران: ١٧٥

وَدَلِيلُ الرَّجَاءِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴾

الكهف: ١١٠

وَدَلِيلُ التَّوَكُّلِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴾ المائدة: ٢٣

وَدَلِيلُ الْإِنَابَةِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ وَأَنْبِئُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْمِعُوا لَهُمْ ﴾ الزمر: ٥٤

وَدَلِيلُ الْمَحَبَّةِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿ وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ ﴾ البقرة: ١٦٥

وَدَلِيلُ الْخَشْيَةِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي﴾ البقرة: ١٥٠

وَدَلِيلُ الرَّغْبَةِ، وَالرَّهْبَةِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا

وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ﴾ الأنبياء: ٩٠

وَدَلِيلُ التَّأَلُّهِ، قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿وَاللَّهُمَّ إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ البقرة: ١٦٣

وَدَلِيلُ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَعَبُدُوا رَبَّكُمْ

وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ الحج: ٧٧

وَدَلِيلُ الْخُشُوعِ: قَوْلُهُ تَعَالَى: ﴿وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا

أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِيعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِعَايَتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ آل عمران: ١٩٩

الآية ، ونحوها.

فَمَنْ صَرَفَ شَيْئًا مِنْ هَذِهِ الْأَنْوَاعِ لِغَيْرِ اللَّهِ، فَقَدْ أَشْرَكَ بِاللَّهِ غَيْرُهُ.

فَإِنْ قِيلَ: فَمَا أَجَلَ أَمْرٍ أَمَرَ اللَّهُ بِهِ؟ قِيلَ: تَوْحِيدهُ بِالْعِبَادَةِ - وَقَدْ تَقَدَّمَ بَيَانُهُ.

وَأَعْظَمُ نَهْيٍ نَهَى اللَّهُ عَنْهُ: الشَّرْكَ بِهِ، وَهُوَ: أَنْ يَدْعُوَ مَعَ اللَّهِ غَيْرَهُ، أَوْ يَقْصِلَهُ بِغَيْرِ ذَلِكَ مِنْ أَنْوَاعِ الْعِبَادَةِ. فَمَنْ

صَرَفَ شَيْئًا مِنْ أَنْوَاعِ الْعِبَادَةِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ اتَّخَذَهُ رَبًّا وَإِلَهًا، وَأَشْرَكَ مَعَ اللَّهِ غَيْرَهُ.

تَقَدَّمَ مِنَ الْآيَاتِ مَا يَدُلُّ عَلَى أَنَّ هَذَا هُوَ الشَّرْكَ الَّذِي نَهَى اللَّهُ عَنْهُ، وَأَنْكَرَهُ عَلَى الْمُشْرِكِينَ،

وَقَدْ قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ

بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ النساء: ١١٦

وَقَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ

مِنْ أَنْصَارٍ﴾ المائدة: ٧٢

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ..

ശൈഖ് ഇസ്ലാം മുഹമ്മദ് ബിനു അബ്ദുൽ വഹാബ് **رَحْمَةُ اللهِ** ഈ ഗ്രന്ഥം ആരംഭിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്...

• **مَا الْجَامِعُ لِعِبَادَةِ اللهِ وَحَدَهُ؟**

- **الله** വിനു മാത്രമുള്ള ആരാധനയുടെ പൂർണ്ണ രൂപം എന്താണെന്ന് ചോദിക്കപ്പെട്ടാൽ ?

ശൈഖ് **رَحْمَةُ اللهِ** ഈ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം നൽകുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ് :

• **طَاعَتُهُ بِامْتِثَالِ أَوْامِرِهِ، وَاجْتِنَابِ نَوَاهِيهِ**

- **الله** വിന്റെ കൽപ്പനകൾ പാലിച്ചു കൊണ്ടുള്ള അവനോടുള്ള അനുസരണയും അവന്റെ വിലക്കുകളിൽ നിന്ന് വിട്ടു നിൽക്കലുമാകുന്നു അത്.

**വിശദീകരണം :**

അറിവ് നേടാൻ ആഗ്രഹിച്ച ഒരാൾ നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്ന് **الله** വിനു മാത്രമുള്ള ആരാധനയുടെ ചുരുങ്ങിയ രൂപവും പൂർണ്ണമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു നിർവചനം ചോദിച്ചാൽ നാം എന്തു പറയും?

ഇവിടെ നാം ഇബാദത്ത് (ആരാധന) എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ശൈഖ് ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ **رَحْمَةُ اللهِ** ആരാധനക്ക് കൊടുത്ത നിർവചനം ഇങ്ങനെയാണ്, അത് **الله** ഇഷ്ടപ്പെടുകയും പൊരുത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രത്യക്ഷവും പരോക്ഷവുമായ എല്ലാ വാക്കുകളേയും പ്രവർത്തികളേയും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സമഗ്രമായ ഒരു പദമാകുന്നു.

- **പ്രത്യക്ഷമായ കർമ്മങ്ങൾ** : നമസ്കാരം, നോമ്പ്, ജിഹാദ് പോലെയെ ശരീരാവയവങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടത്.
- **പരോക്ഷമായ കർമ്മങ്ങൾ** : ഭയം, ഭക്തി, പ്രതീക്ഷ പോലുള്ള മനസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കർമ്മങ്ങൾ.

ഇവിടെ നമ്മൾ ആരാധന എന്തെന്നുള്ളതിന്റെ ചുരുക്ക രൂപം മനസ്സിലാക്കി. ഇനി ഇവിടെ ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബ്നു അബ്ദിൽ വഹാബ് **رحمته** പറഞ്ഞ **الله** വിന്റെ കൽപ്പനകളും വിലക്കുകളും എന്താണെന്ന് നമ്മൾ മനസ്സിലാക്കണം.

കൽപ്പനകൾ രണ്ട് തരവും വിലക്കുകൾ രണ്ട് തരവുമാണ്.

- **വാജിബ്** (നിർബന്ധ കൽപ്പനകൾ), **മുസ്തഹബ്/മൻദൂബ്** (ഐച്ഛിക കൽപ്പനകൾ)
- **ഹറാം** (നിഷിദ്ധമായ വിലക്കുകൾ), **മക്റൂഹ്** (അനിഷ്ടകരമായ വിലക്കുകൾ)

ശൈഖ് ഉമൈമീൻ **رحمته** അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉമൂൽ മിൻ ഇൽമിൽ ഉമൂൽ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലൂടെ വിശദീകരിക്കുന്ന കൽപ്പനകളുടേയും വിലക്കുകളുടേയും ചുരുക്ക രൂപം ഇങ്ങനെയാണ് :

- 1) **വാജിബ്** - നമസ്കാരം, നോമ്പ്, സകാത്ത് പോലുള്ള നിർബന്ധമായും ഒരു അടിമ ചെയ്യേണ്ട ചെയ്താൽ അതിന് പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്ന ഉപേക്ഷിച്ചാൽ ശിക്ഷ ലഭിക്കുന്നതുമായ കാര്യങ്ങൾ.
- 2) **മുസ്തഹബ് (മൻദൂബ്)** - സലാം പറയുക, സുന്നത്ത് നമസ്കാരം, സുന്നത്ത് നോമ്പ് പോലുള്ള നിർബന്ധമല്ലാത്ത ഐച്ഛികമായ ചെയ്താൽ പ്രതിഫലവും ഉപേക്ഷിച്ചാൽ ശിക്ഷയും ഇല്ലാത്ത കാര്യങ്ങൾ.
- 3) **ഹറാം** - ശിർക്ക്, വ്യഭിചാരം, മോഷണം, കള്ളി കുടി പോലുള്ള പ്രവർത്തിച്ചാൽ ശിക്ഷയും ഉപേക്ഷിച്ചാൽ പ്രതിഫലവും ലഭിക്കുന്ന വിലക്കുകൾ.
- 4) **മക്റൂഹ്** - നിന്ന് കുടിക്കൽ പോലെ ചെയ്താൽ ശിക്ഷ ഇല്ലാത്തതും ഉപേക്ഷിച്ചാൽ പ്രതിഫലമുള്ളതുമായ കർമ്മങ്ങൾ.

ശൈഖ് റഹ്മാൻ പറയുന്നു :

• مَا أَنْوَاعُ الْعِبَادَةِ الَّتِي لَا تَصْلُحُ إِلَّا لِلَّهِ؟

اللهു വിന് മാത്രമല്ലാതെ (വേറെ ആർക്കും) അർപ്പിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത കർമ്മങ്ങൾ ഏതൊക്കെ എന്ന് ചോദിക്കപ്പെട്ടാൽ?

**വിശദീകരണം :**

ഒരു പ്രവാചകനും, മലക്കുകൾക്കും, ജിന്നിനും, മനുഷ്യനും, സൂര്യനും, ചന്ദ്രനും, നക്ഷത്രങ്ങൾക്കും, പ്രതിമകൾക്കും, കല്ലിനും, മരത്തിനും, ഒരു മനുഷ്യ ദൈവങ്ങൾക്കും പാടില്ലാത്ത اللهു വിന് മാത്രമുള്ള ആരാധനാ കർമ്മങ്ങൾ നിരവധിയാണ്. അതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ചിലതാണ് ശൈഖ് റഹ്മാൻ ഇവിടെ പറയുന്നത്. ഈ പറയുന്ന ഇനങ്ങളെല്ലാം മക്കാ മുശ്റിക്കുകൾക്കും അല്ലാത്തവർക്ക് സമർപ്പിച്ചിരുന്നതാണ്. ഇത് ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബ്നു അബ്ദിൽ വഹാബ് റഹ്മാൻ തന്റെ മറ്റൊരു ഗ്രന്ഥമായ (ഖവാഇദുൽ അർബഅ) നാല് അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങളിൽ വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

الله ﷻ പറയുന്നു :

﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ أَلِيلٌ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي

خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴾ فصلت: ٣٧

“അവന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ പെട്ടതത്രെ രാവു പകലും സൂര്യനും ചന്ദ്രനും. സൂര്യനോ, ചന്ദ്രനോ നിങ്ങൾ സൂജുദ് ചെയ്യരുത്. അവയെ സൃഷ്ടിച്ചവനായ اللهു വിന് നിങ്ങൾ സൂജുദ് ചെയ്യുക; നിങ്ങൾ അവനെയാണ് ആരാധിക്കുന്നതെങ്കിൽ.”

﴿ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهْلُوا لِي إِنِّي أَخَذْتُ كِتَابِي أَنْتَ وَلَيْسَ مِن دُونِهِمْ بَلْ

كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرَهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿ سبأ: ٤٠ - ٤١

“അവരെ മുഴുവൻ അവൻ ഒരുമിച്ചുകൂട്ടുന്ന ദിവസം (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു.)

എന്നിട്ട് അവൻ മലക്കുകളോട് ചോദിക്കും: നിങ്ങളെയോണോ ഇക്കൂട്ടർ ആരാധിച്ചിരുന്നത്? അവർ പറയും: നീ എത്ര പരിശുദ്ധൻ! നീയാണ് ഞങ്ങളുടെ രക്ഷാധികാരി. അവരല്ല. എന്നാൽ അവർ ജിന്നുകളെയായിരുന്നു ആരാധിച്ചിരുന്നത് അവരിൽ അധികപേരും അവരിൽ (ജിന്നുകളിൽ) വിശ്വസിക്കുന്നവരത്രെ.”

﴿ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ لِلنَّاسِ أُتَّخِذُ فِي وَأُمِّيَ الْهَيْئِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّقٍ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَٰلِمُ

الْغُيُوبِ ﴿ المائدة: ١١٦

“അ പഠയുന്ന സന്ദർഭവും (ശ്രദ്ധിക്കുക.) മർയമിന്റെ മകൻ ഈസാ, ഷഹ് വിന് പുറമെ എന്നെയും, എന്റെ മാതാവിനെയും ആരാധ്യരാക്കിക്കൊള്ളുവിൻ. എന്ന് നീയാണോ ജനങ്ങളോട് പറഞ്ഞത്? അദ്ദേഹം പറയും: നീയെത്ര പരിശുദ്ധൻ! എനിക്ക് (പഠയാൻ) യാതൊരു അവകാശവുമില്ലാത്തത് ഞാൻ പറയാവതല്ലല്ലോ? ഞാനത് പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ തീർച്ചയായും നീയത് അറിഞ്ഞിരിക്കുമല്ലോ. എന്റെ മനസ്സിലുള്ളത് നീ അറിയും. നിന്റെ മനസ്സിലുള്ളത് ഞാനറിയില്ല. തീർച്ചയായും നീ തന്നെയാണ് അദ്വൈതകാര്യങ്ങൾ അറിയുന്നവൻ.”

﴿ وَلَا يَا مُرْكُمُ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿

آل عمران: ٨٠

“മലക്കുകളെയും പ്രവാചകന്മാരെയും നിങ്ങൾ രക്ഷിതാക്കളായി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം നിങ്ങളോട് കൽപകുകയുമില്ല. നിങ്ങൾ മുസ്ലിംകളായിക്കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷം അവിശ്വാസം സ്വീകരിക്കാൻ അദ്ദേഹം നിങ്ങളോട് കൽപിക്കുമെന്നാണോ (നിങ്ങൾ കരുതുന്നത്?)”

﴿ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفِ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿ أولئك الَّذِينَ

يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ

رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿ الإسراء: ٥٦ - ٥٧



“(നബിയേ,) പറയുക: **ﷺ** വിന് പുറമെ നിങ്ങൾ (ദൈവങ്ങളെന്ന്) വാദിച്ച് പോന്നവരെ നിങ്ങൾ വിളിച്ച് നോക്കൂ. നിങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉപദ്രവം നീക്കുവാനോ (നിങ്ങളുടെ സ്ഥിതിക്ക്) മാറ്റം വരുത്തുവാനോ ഉള്ള കഴിവ് അവരുടെ അധീനത്തിലില്ല. അവർ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ആരെയാണോ അവർ തന്നെ തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവികളേക്ക് സമീപനമാർഗം തേടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അതെ, അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ **ﷺ** വോട് ഏറ്റവും അടുത്തവർ തന്നെ (അപ്രകാരം തേടുന്നു.) അവർ അവന്റെ കാര്യം ആഗ്രഹിക്കുകയും അവന്റെ ശിക്ഷ ഭയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു, നിന്റെ രബ്ബിന്റെ ശിക്ഷ തീർച്ചയായും ഭയപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു.”

ഈ ആയത്തുകളെല്ലാം അതിന് തെളിവായി അദ്ദേഹം ഉദ്ദരിക്കുന്നത് കാണാം.

ഈ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമായി 19 തരത്തിലുള്ള പ്രധാന ആരാധനാ കർമ്മങ്ങൾ ശൈഖ് **رحمته** ഖുർആനിൽ നിന്നുള്ള തെളിവോട് കൂടി ഇവിടെ പരാമർശിക്കുന്നു. കാരണം, തെളിവില്ലാത്ത ഒരു കാര്യം സ്വീകരിക്കപ്പെടില്ല. പ്രത്യേകിച്ച് ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ, ഖുർആനിലും സുന്നത്തിലും വന്നിട്ടില്ലാത്ത ഒരു ആരാധനകർമ്മങ്ങളും സ്വീകരിക്കപ്പെടില്ല, മാത്രമല്ല അത് ബിദ്അത്താകുകയും തള്ളപ്പെടേണ്ടതുമാണ്. എന്നാൽ തെളിവോടു കൂടി വന്ന ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിലൂടെയേ അത് പ്രതിഫലാർഹമാവുകയും **ﷻ** വിന്റെ പ്രീതിയും സ്വർഗ്ഗവും കരസ്ഥമാവുകയും ചെയ്യൂ. ശൈഖ് **رحمته** പറഞ്ഞ എല്ലാ ആരാധനാകർമ്മങ്ങളുടെയും ചുരുങ്ങിയ വിശദീകരണം **ﷻ** വിന്റെ സഹായത്തോടു കൂടി നാം ആരംഭിക്കുന്നു. വിശദമായ പഠനം ഉസൂലുമലാമ കിതാബുതുഹീദ് എന്നീ വിശദീകരണങ്ങളിൽ വരുന്നതാണ്.

## പ്രാർത്ഥന - الدُّعَاءُ

തെളിവ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴾ الجن: ١٨

“പള്ളികൾ الله വിന്നുള്ളതാകുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾ  
الله വോടൊപ്പം ആരെയും വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കരുത്.”

قَالَ تَعَالَى: ﴿ لَهُ دَعْوَةُ الْمَقْتَبِ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطِ  
كَفَيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَلِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴾ الرعد: ١٤

“അവനോടുള്ളതുമാത്രമാണ് ന്യായമായ പ്രാർത്ഥന.  
അവന്നു പുറമെ ആരോടെല്ലാം അവർ പ്രാർത്ഥിച്ച്  
കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അവരാരും അവർക്ക് യാതൊരു  
ഉത്തരവും നൽകുന്നതല്ല. വെള്ളം തന്റെ വായിൽ (തനിയെ)  
വന്നെത്താൻ വേണ്ടി തന്റെ ഇരുകൈകളും അതിന്റെ നേരെ  
നീട്ടിക്കാണിക്കുന്നവനെപ്പോലെ മാത്രമാകുന്നു അവർ. അത്  
(വെള്ളം) വായിൽ വന്നെത്തുകയില്ലല്ലോ. സത്യനിഷേധികളുടെ  
പ്രാർത്ഥന നഷ്ടത്തിൽ തന്നെയാകുന്നു.”

### വിശദീകരണം :

ഇമാം അഹ്മദ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത നൂൺമാൻ ബ്ന് ബഷീറിന്റെ ഹദീഥിൽ  
റസൂൽﷺ പറയുന്നു :

“പ്രാർത്ഥന അത് ആരാധനയാകുന്നു.”

ദുആ, പ്രാർത്ഥന, വിളിച്ചു തേടൽ ഇതെല്ലാം ഉന്നതമായ അതിശ്രേഷ്ഠമായ  
ആരാധനയിൽ പെട്ടതാണ്. ഈ ആരാധനാകർമ്മം الله വിനോടല്ലാതെ മരിച്ചു  
പോയവരോടോ ഖബറിൽ കിടക്കുന്നവരോടും ജിന്നിനോടും ശൈതാനോടും  
ചെയ്താൽ ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോകുന്ന ഏറ്റവും ഗുരുതരമായ  
ശിർക്കാണ്.

﴿ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴾ غافر: ١٤

“അതിനാൽ കീഴ്വണക്കം *الله* വിന് നിഷ്കളങ്കമാക്കിക്കൊണ്ട് അവനോട് നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുക. അവിശ്വാസികൾക്ക് അനിഷ്ടകരമായാലും ശരി”

ഇഖ്ലാസോടു കൂടി *الله* വിനോട് ദുആ ചെയ്യുക. പ്രാർത്ഥന ആരാധനയാണെന്ന് ഹദീഥിൽ പറഞ്ഞത് പോലെ ഇവിടെ പ്രാർത്ഥന ദീനാണെന്ന് പറഞ്ഞു. ഇതെല്ലാം പ്രാർത്ഥനയുടെ മഹത്വം വ്യക്തമാക്കുന്നു.

﴿ قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ ﴾ سبأ: ٢٢ - ٢٣

“പറയുക: *الله* വിന് പുറമെ നിങ്ങൾ ജൽപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരോടെല്ലാം നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിച്ച് നോക്കുക. ആകാശത്തിലാകട്ടെ ഭൂമിയിലാകട്ടെ ഒരു അണുവിന്റെ തൂക്കം പോലും അവർ ഉടമപ്പെടുത്തുന്നില്ല. അവ രണ്ടിലും അവർക്ക് യാതൊരു പങ്കുമില്ല. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അവന് സഹായിയായി ആരുമില്ല. ആർക്കു വേണ്ടി അവൻ അനുമതി നൽകിയോ അവർക്കല്ലാതെ അവന്റെ അടുക്കൽ ശുപാർശ പ്രയോജനപ്പെടുകയുമില്ല.”

﴿ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ﴾

الأحقاف: ٥

“*الله* വിനു പുറമെ, ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാളുവരെയും തനിക്ക് ഉത്തരം നൽകാത്തവരെ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവനെക്കാൾ വഴിപിഴച്ചവൻ ആരുണ്ട്? അവരാകട്ടെ ഇവരുടെ പ്രാർത്ഥനയെപ്പറ്റി ബോധമില്ലാത്തവരാകുന്നു.”

﴿ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ﴾ فاطر: ١٤

“നിങ്ങൾ അവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന പക്ഷം അവർ നിങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കുകയില്ല. അവർ കേട്ടാലും നിങ്ങൾക്കവർ ഉത്തരം നൽകുന്നതല്ല.”

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرْبَ مَثَلٍ فَاَسْتَمِعُوا لَهُۥٓ اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوْا ذُبَابًا وَّلَوْ اٰجْتَمَعُوْا لَهُۥٓ وَاِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوْهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبِ﴾

وَالْمَظْلُوْبُ ﴿ الْحَج: ٧٣

“മനുഷ്യരേ, ഒരു ഉദാഹരണമിതാ വിവരിക്കപ്പെടുന്നു. നിങ്ങൾ അത് ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കുക. തീർച്ചയായും **الله** വിന് പുറമെ നിങ്ങൾ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവർ ഒരു ഈച്ചയെപ്പോലും സൃഷ്ടിക്കുകയില്ല. അതിനായി അവരെല്ലാവരും ഒത്തുചേർന്നാൽ പോലും. ഈച്ച അവരുടെ പക്കൽ നിന്ന് വല്ലതും തട്ടിയെടുത്താൽ അതിന്റെ പക്കൽ നിന്ന് അത് മോചിപ്പിച്ചെടുക്കാനും അവർക്ക് കഴിയില്ല. അപേക്ഷിക്കുന്നവനും അപേക്ഷിക്കപ്പെടുന്നവനും ദുർബലർ തന്നെ.”

**الله** വിന് പുറമെ ആരാധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നവരെ പറ്റി ഈ ആയത്തുകളിൽ **الله** വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്. ഇതറിഞ്ഞവർ എങ്ങിനെ **الله** അല്ലാത്തവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കും. എങ്ങിനെ **الله** വിനോടുള്ള പ്രാർത്ഥനയിൽ ഇവരെ പങ്ക് ചേർക്കും. ചിന്തിക്കുന്ന ബുദ്ധിയുള്ളവർ എങ്ങിനെ മയ്യിത്തിനോടും മരത്തിനോടും കല്ലിനോടും എല്ലാം മാംസവുമുള്ള നമ്മെപ്പോലെ തന്നെയുള്ള സൃഷ്ടികളായ മനുഷ്യരോടും വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കും!!

ചിന്തിക്കുന്നവർക്ക് പകൽ വെളിച്ചം പോലെ വ്യക്തമായ ഈ ആയത്തുകളെല്ലാം മതിയാവുന്നതല്ലേ..

➤ **رحمته** ഇവിടെ ദുആക്ക് തെളിവായി രണ്ട് ആയത്തുകൾ പറയുന്നു.

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ ﴿ الْجِن: ١٨

“പള്ളികൾ **الله** വിനുള്ളതാകുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾ **الله** വോടൊപ്പം ആരെയും വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കരുത്.”

എന്തെന്നാൽ മുഅ്മിനീങ്ങളെ; നമസ്കാരവും സുജൂദും പള്ളികളും എല്ലാം **الله** വിനുള്ളതാണ് അതുകൊണ്ട് അവനോട് നിങ്ങൾ ആരെയും പങ്ക് ചേർക്കരുത് (തഫ്സീർ സം'ആനി).

അതുപോലെ തന്നെ പള്ളികൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് അതിനുള്ളിൽ ഖബർ കെട്ടിപ്പൊക്കാനും ശിർക്കും ബിദ്'അത്തും ചെയ്യാനുമല്ല, ഖുർആനും സുന്നത്തുമനുസരിച്ച് **الله** വിനെ മാത്രം ആരാധിക്കാനാണ്. നമസ്കാരം, ഖുർആൻ പാരായണം, ദീൻ പഠനം, ദീക്റുകൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള പുണ്യകർമ്മങ്ങൾക്കാണ്.

➤ ശൈഖ് **رحمته** തെളിവാധിപറയുന്ന രണ്ടാമത്തെ ആയത്ത് കാണുക.

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطٍ كَفَيْهِ إِلَى الْمَاءِ

لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَلِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ الرعد: ١٤

“അവനോടുള്ളതുമാത്രമാണ് ന്യായമായ പ്രാർത്ഥന. അവന്നു പുറമെ ആരോടെല്ലാം അവർ പ്രാർത്ഥിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അവരാരും അവർക്ക് യാതൊരു ഉത്തരവും നൽകുന്നതല്ല. വെള്ളം തന്റെ വായിൽ (തനിയെ) വന്നെത്താൻ വേണ്ടി തന്റെ ഇരുകൈകളും അതിന്റെ നേരെ നീട്ടിക്കാണിക്കുന്നവനെപ്പോലെ മാത്രമാകുന്നു അവർ. അത് (വെള്ളം) വായിൽ വന്നെത്തുകയില്ലല്ലോ. സത്യനിഷേധികളുടെ പ്രാർത്ഥന നഷ്ടത്തിൽ തന്നെയാകുന്നു.”

ഒരാൾ ദാഹിച്ച് വലഞ്ഞ് കിണറിനടുത്തേക്ക് വരുന്നു വെള്ളം കോരിയെടുക്കാൻ അയാളുടെ കയ്യിൽ കയറോ പാത്രമോ ഇല്ല. ആഴമേറിയ കിണറിലേക്ക് അതിയായ ദാഹം മൂലം അയാൾ കൈ നീട്ടി കാണിക്കുന്നു. വെള്ളം ഒരിക്കലും അയാളുടെ വായിലേക്ക് വന്നെത്തില്ല.

ഇങ്ങിനെയാണ് **الله** അല്ലാത്ത ഒരിക്കലും ഉത്തരം നൽകാത്ത ഒരു ഗുണവും ദോഷവും ചെയ്യാത്തവരോട് ദുആ ചെയ്യുന്നവരെ ഈ ആയത്ത് ഉപമിക്കുന്നത്. ചിന്തിക്കുന്നവർക്ക് ഉത്തമ ദൃഷ്ടാന്തമുള്ള വുർആനിലെ ഈ ആയത്തിലെ ഉപമയെ പറ്റി ‘ഇമാം സഅദി’ തന്റെ തഫ്സീറിൽ പറയുന്നത് കാണുക : “**الله** വിന്റെ ഈ ഉപമ വുർആനിൽ മറ്റൊരിടത്ത് പറഞ്ഞത് പോലെ- സത്യനിഷേധികൾ, ഒട്ടകം സൂജിദാരത്തിലൂടെ കടന്ന് പോകുന്നത് വരെ അവർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ല<sup>5</sup> എന്നത് പോലെ ഒരിക്കലും സംഭവിക്കാത്ത കാര്യമാണ്.”

ഇമാം ഇബ്നുകഥീർ **رحمته** പറയുന്നു : “**الله** വിനു പുറമെ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവർക്ക് ദുനിയാവിലും ആഖിറത്തിലും അത് ഒരു പ്രയോജനവും ചെയ്യുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് **الله** ഈ ആയത്തിൽ അവസാനത്തിൽ പറഞ്ഞത് (സത്യനിഷേധികളുടെ പ്രാർത്ഥന നഷ്ടത്തിൽ തന്നെയാകുന്നു).”

<sup>5</sup> സൂറ അഅ്റാഫ് : 40

## സഹായം തേടൽ - الاستعانة

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ الفاتحة: ٥

“നിന്നെ മാത്രം ഞങ്ങൾ ആരാധിക്കുന്നു. നിന്നോട് മാത്രം ഞങ്ങൾ സഹായം തേടുന്നു.”

### വിശദീകരണം :

മറ്റാരെയും പങ്ക് ചേർക്കാതെ الله വിന്നോട് മാത്രം ചെയ്യേണ്ടതായ ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ രണ്ടാമത്തേതായ സഹായം തേടൽ എന്നാൽ ഉപകാരം നേടുന്ന കാര്യങ്ങളിലും ദോഷത്തെ തടയുന്ന കാര്യങ്ങളിലും സഹായം തേടുക എന്നതാണ് ഇവിടെ അർത്ഥമാക്കുന്നത്. ഈ സഹായം തേടലിനെ ചുരുക്കത്തിൽ രണ്ടു തരമായി വിഭവിച്ചിരിക്കുന്നു :

- 1) മനുഷ്യരിലെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന, അടുത്ത് ഹാജരായിട്ടുള്ള, ആ സഹായം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ആളുകളോട് സഹായം അഭ്യർത്ഥിക്കൽ.

الله ﷻ പറഞ്ഞത് പോലെ :

﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ المائدة: ٢

“പുണ്യത്തിലും ധർമ്മനിഷ്ഠയിലും നിങ്ങൾ അന്യോന്യം സഹായിക്കുക. പാപത്തിലും അതിക്രമത്തിലും നിങ്ങൾ അന്യോന്യം സഹായിക്കരുത്.”

പണം കടം വാങ്ങിക്കുക, ഒരു സാധനം ഉയർത്താൻ സഹായിക്കുക ഇങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളിലുള്ള ജനങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള സഹായങ്ങൾ റസൂൽﷺ പറഞ്ഞത് പോലെ :

والله في عون العبد ما كان العبد في عون أخيه

“ഒരു സഹോദരൻ മറ്റൊരു സഹോദരനെ സഹായിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം الله എപ്പോഴും അവനെ സഹായിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും.”

ഇങ്ങനെയുള്ള അനുവദനീയമായ പ്രതിഫലമുള്ള സഹായവും സഹായം തേടലുമാണ് ഇതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

2) **الله** വിന് മാത്രം കഴിയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ **الله** വല്ലാത്തവരോടുള്ള സഹായം തേടൽ.

റിസ്ക് നൽകൽ, കുട്ടികളുണ്ടാവാൻ വേണ്ടി, രോഗം ഭേദമാക്കുക ഇങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളിലെല്ലാം **الله** വിനോട് മാത്രമേ സഹായം തേടാൻ പാടുള്ളൂ. അവന് മാത്രമേ അത് നൽകാൻ കഴിയുള്ളൂ ഇതൊന്നും മരിച്ച ആളുകളോടോ ഖബറിനോടോ വിഗ്രഹത്തിനോടോ ജീവനുള്ള ഇതിനൊന്നും കഴിയാത്ത ആൾ ദൈവങ്ങളെന്ന് വിളിക്കുന്നവരോടോ കല്ലിനോടോ മരത്തിനോടോ ചെയ്തു പോയാൽ അവൻ മുശ്ശരിക്കും അത് ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്തുപോകുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ശിർക്കുമാകുന്നു. സഹായം തേടലിന് ശൈഖ് **رحمته** പറയുന്ന തെളിവായ ആയത്തിന്റെ തഫ്സീറിൽ ഇമാം സഅ്ദി **رحمته** പറയുന്നു :

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ الفاتحة: ٥

“ഞങ്ങൾ നിന്നെ മാത്രം ആരാധിക്കുന്നു നിന്നോടല്ലാതെ വേറെയാരെയും ഞങ്ങൾ ആരാധിക്കുന്നില്ല. നിന്നോട് ഞങ്ങൾ സഹായം തേടുന്നു. നിന്നോടല്ലാതെ വേറാരോടും ഞങ്ങൾ സഹായം തേടുന്നില്ല.”

## الاستغاثة - പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിലുള്ള സഹായം തേടൽ

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ﴾ الأنفال: ٩

“നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ റബ്ബിനോട് സഹായം തേടിയിരുന്ന സന്ദർഭം (ഓർക്കുക.) അപ്പോൾ അവൻ നിങ്ങൾക്കു മറുപടി നൽകി.

### വിശദീകരണം :

الله വിന് മാത്രമുള്ള ആരാധനകളിലെ മൂന്നാമത്തെ ഇനമായ ഇസ്തിഗാസ കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിലെ ദുഃഖവും സഹായം തേടലുമാണ്. ഇസ്തിആന പൊതുവായ പദമാണ്. എല്ലാ സന്ദർഭങ്ങളിലുമുള്ള ദുഃഖ അതിൽപെടും. എന്നാൽ ഇസ്തിഗാസ ബുദ്ധിമുട്ട് വരുമ്പോഴോ ആപത്ഘട്ടങ്ങളിലോ മാത്രമുള്ള ദുഃഖയാണ്.

ശൈഖ് **رحمته** ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ആയത്ത് ബദർ യുദ്ധവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. ബദറിൽ വളരെ ദുർബലരായ മുസ്ലിംകൾ, യുദ്ധം കഠിനമായ ആ പ്രതിസന്ധിഘട്ടത്തിൽ **الله** വിനോട് ദുഃഖ ചെയ്യുകയും **الله** അവരെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആദ്യകാല മുശ്‌രിക്കീങ്ങൾ ബുദ്ധിമുട്ടൊന്നുമില്ലാത്ത സാധാരണ അവസ്ഥയിൽ **الله** വിനോട് പങ്ക് ചേർക്കുകയും പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിൽ ആത്മാർത്ഥമായി **الله** വിനോട് മാത്രം തേടുകയാണ് ചെയ്തിരുന്നത്.<sup>6</sup>

കാരണം പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിൽ ആരും വിളികേൾക്കാതെ വരുമ്പോൾ **الله** അല്ലാതെ ആരും സഹായിക്കില്ല എന്ന് അവർക്ക് അറിയുമായിരുന്നു. എന്നാൽ നമ്മുടെ ഇക്കാലത്തെ മുശ്‌രിക്കുകൾ സാധാരണ അവസ്ഥയിലും പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിലും വിളിച്ച് തേടുന്നത് **الله** വല്ലാത്തവരെയാണ് എന്നത് നമുക്ക് കാണാൻ സാധിക്കും. ആദ്യകാല മുശ്‌രിക്കുകളേക്കാൾ തീവ്രമാണ് ഈ കാലത്തെ മുശ്‌രിക്കുകൾ എന്ന് നമുക്ക് ഇതിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാൻ പറ്റും.

<sup>6</sup> قَالَ تَعَالَى: ﴿فَإِذَا رَكبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَاؤُ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾ العنكبوت: ٦٥

“എന്നാൽ അവർ (ബഹുദൈവാരാധകർ) കപ്പലിൽ കയറിയാൽ കീഴ്വണക്കം **الله** വിന് നിഷ്കളങ്കമാക്കിക്കൊണ്ട് അവനെ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കും. എന്നിട്ട് അവരെ അവൻ കരയിലേക്ക് രക്ഷപ്പെടുത്തിയപ്പോഴോ അവരതാ (അവനോട്) പങ്കുചേർക്കുന്നു.”



## ബലി അർപ്പിക്കൽ - ذَبْحُ الْقُرْبَانِ

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ الأنعام: ١٦٢

“പറയുക: തീർച്ചയായും എന്റെ നമസ്കാരവും, ബലികർമ്മവും, എന്റെ ജീവിതവും, എന്റെ മരണവും ലോകരുടെ റബ്ബായ الله വിന്നുള്ളതാകുന്നു.”

### വിശദീകരണം :

നാലമത്തെ ഇനമായ الله വിനു മാത്രം പാടുള്ള ആരാധനയാണ് ബലി അർപ്പിക്കൽ; الله വിലേക്ക് അടുക്കാൻ വേണ്ടി ബലിമുഗത്തെ അറുക്കുക.

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ رحمته തന്റെ മജ്മൂഉൽ ഫത്താവയിൽ പറയുന്നത് കാണുക. ബലികർമ്മം പണം ചിലവഴിച്ചു ചെയ്യുന്ന ഏറ്റവും ഉത്തമമായ ആരാധനാകർമ്മമാണ്. നമസ്കാരം ശരീരം കൊണ്ടുള്ള ഉത്തമമായ കർമ്മം പോലെ. ഈ ആയത്തിൽ പറഞ്ഞ ‘നൂസൂക്’ ബലികർമ്മമാണ്. മറ്റൊരു

ആയത്തിൽ പറഞ്ഞതു പോലെ : ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأُخِّرْ﴾ ബലികർമ്മം നമസ്കാരത്തിനോട് ചേർന്ന് പറയുന്നു. നമസ്കാരം الله അല്ലാത്തവർക്ക് ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതു പോലെ ബലികർമ്മവും الله അല്ലാത്തവരെ ഉദ്ദേശിച്ച് ചെയ്യാൻ പാടില്ല. ഈ ശ്രേഷ്ഠവും പുണ്യവുമായ ബലികർമ്മം ഇറച്ചി ആവശ്യങ്ങൾക്കും അതിഥി സൽക്കാരത്തിനുമല്ലാതെ ദൈവികമായ അടുപ്പം ഉദ്ദേശിച്ച് ഖബറിനും മയ്യിത്തിനും, വലിയുമാർക്കും, മുപ്പൻമാർക്കും ജിന്നുകൾക്കും മറ്റും ചെയ്താൽ ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോകുന്ന ഏറ്റവും വലിയ الله വിനോടുള്ള പങ്ക് ചേർക്കലാണ്.

ഇമാം മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത അലി رضي الله عنه വിന്റെ ഹദീഥിൽ നബി തിരുമേനി ﷺ ഈ ഉമ്മത്തിന് താക്കീത് നൽകുന്നു : “الله അല്ലാത്തവർക്ക് ബലി അർപ്പിക്കുന്നവരെ الله ശപിച്ചിരിക്കുന്നു.”

الله വിന്റെ ലൗകിക (ശാപം) എന്നാൽ അവന്റെ കാര്യങ്ങളിൽ നിന്ന് അകറ്റപ്പെടലാണ് ശൈഖ് **رحمة** പറഞ്ഞ ആയത്തിൽ നമസ്കാരം, ബലികർമ്മം, ജീവിതം, മരണം എന്നിവ പറഞ്ഞതിനു ശേഷം **الله** പറയുന്നു: ﴿لَا شَرَّكَ إِلَّا﴾ “ഒരു പങ്കുകാരുമില്ല അവൻ”, അതായത് ഈ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം **الله** വിന് മാത്രമുള്ളതാണ്.

ബലികർമ്മത്തിന്റെ അധ്യായത്തിൽ ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബ്ൻ അബ്ദുൽ വഹാബ് **رحمة** തന്റെ കിത്താബു തൗഹീദിൽ ഇമാം അഹ്മദ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ത്വരിഖ് ഇബ്ൻ ഷിഹാബിൽ നിന്നുള്ള ഒരു ഹദീഥ് ഉദ്ദരിക്കുന്നുണ്ട്.<sup>7</sup>

ഹദീഥിന്റെ ചുരുക്കം ഇവിടെ ചേർക്കുന്നു. റസൂൽ **ﷺ** പറയുന്നു : “ഒരു ഈച്ച കാരണം ഒരാൾ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അതുപോലെ തന്നെ ഒരു ഈച്ച കാരണം ഒരാൾ നരകത്തിലും പ്രവേശിച്ചു. അവിടെ ചോദിക്കപ്പെട്ടു: യാ റസൂലല്ലാഹ്! എങ്ങനെയാണ് അത് സംഭവിച്ചത്? (ഇസ്രായീല്യരിൽ പെട്ട) രണ്ടു പേർ ഒരു നാട്ടിലൂടെ കടന്നു പോകാനിടയായി. അത് വിഗ്രഹാരാധകരുടെ നാടായിരുന്നു. അവരുടെ അജ്ഞ പ്രകാരം ആ വഴി കടന്നു പോകണമെങ്കിൽ അവരുടെ ആരാധനായ വിഗ്രഹത്തിന് എന്തെങ്കിലും സമർപ്പിക്കണം. രണ്ടു പേരുടെ കയ്യിലും ഒന്നുമില്ല. ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ ഒരു ഈച്ചയെ എങ്കിലും സമർപ്പിക്കാൻ (ബലി അർപ്പിക്കാൻ) അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. ആദ്യത്തെയാൾ അത് ചെയ്യുകയും അതിലൂടെ കടന്നു പോകാൻ അനുമതി ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അത് മൂലം ഏറ്റവും വലിയ ശിർക്ക് ചെയ്യുകയും നരകത്തിനവകാശിയാവുകയും ചെയ്തു.

രണ്ടാമത്തെ ആളോടും അവർ ഇതേ ആവശ്യം ഉന്നയിച്ചു ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ ഒരു ഈച്ചയെ എങ്കിലും അർപ്പിക്കാൻ എന്നാൽ തൗഹീദുള്ള അയാൾ പറഞ്ഞു: **الله** വിനല്ലാതെ ഒരാൾക്കും ഞാൻ ബലി അർപ്പിക്കുകയില്ല. അവർ അയാളെ കൊല ചെയ്തു. പക്ഷെ തൗഹീദ് നടപ്പിലാക്കിയ അയാൾ സ്വർഗ്ഗത്തിനവകാശിയാവുകയും ചെയ്തു.”

ഈ സംഭവത്തിലൂടെ **الله** അല്ലാത്തവർക്കുള്ള ഒരു ചെറിയ ആരാധനാകർമ്മമാണെങ്കിലും അത് കത്തിയെരിയുന്ന അതി കഠിനമായ നരക പ്രവേശനത്തിന് കാരണമാക്കുമെന്ന് തെളിയിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം ഏത് ആരാധനയും ഇഖ്ലാസോടും കൂടിയുള്ള **الله** വിന് മാത്രമുള്ളതായി മാറ്റേണ്ടതുണ്ട്. ഇഖ്ലാസോടും കൂടി അവനെ ആരാധിക്കുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ **الله** നമ്മെ ഉൾപ്പെടുത്തട്ടെ..

<sup>7</sup> ഈ ഹദീഥിന്റെ സ്വീകാര്യത മുഹദ്ദിസീങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ റസൂലിലേക്ക് **ﷺ** ചേർത്ത് പറയാവുന്നതല്ല, എന്നാൽ സൽമാൻ അൽ ഫാരിസി **رضي الله عنه** വിൽ നിന്നുള്ള മുഖബുഹായ സ്വഹീഹായ അഥറാണ് (ശൈഖ് അൽബാനി സിൽസില ദഇഹ : 5829)

## النذر - നേർച്ച നേരൽ

തെളിവ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿يُؤْفُونَ بِالَّذِرِّ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا﴾ الإنسان: ٧

“നേർച്ച അവർ നിറവേറ്റുകയും ആപത്തു പടർന്ന് പിടിക്കുന്ന ഒരു ദിവസത്തെ അവർ ഭയപ്പെടുകയും ചെയ്യും.”

### വിശദീകരണം :

ബലി കർമ്മത്തിന് ശേഷം ശൈഖ് **رحمته الله** നേർച്ച നേരുന്നതിനെ പറ്റി പറയുന്നു. ഇത് ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ പെടും പക്ഷെ നമ്മുടെ ദീൻ അത് നിയമമാക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഇതിന് തെളിവായ ശൈഖ് പറഞ്ഞ ആയത്തിൽ .. നേർച്ച നേരുകയും അത് നിറവേറ്റുകയും ചെയ്യുന്നവരെ പ്രശംസിക്കുന്നത് കാണാം. അത്പോലെ ഖുർആനിൽ **الله** നേർച്ച നേരുന്നതിനെ സ്വദഖ നൽകുന്നവരോടും **الله** വിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ ചിലവഴിക്കുന്നവരോടും കഅബ ത്വവാഫ് ചെയ്യുന്നവരോടും ചേർത്ത് പറഞ്ഞു.<sup>8</sup> ഇതെല്ലാം ആരാധനയാണ്, അത്പോലെ നേർച്ചയും ആരാധനയാണ്. **الله** വിന് വേണ്ടി നേർച്ച നേരുന്ന നോമ്പ്, ഹജ്ജ്, ഉറ എന്നിവ അതായത് ‘ഞാൻ ആ നോമ്പ് നോൽക്കാൻ നേർച്ച നേരുന്നൂ ഇതുപോലുള്ള നേർച്ചകൾ നിർബന്ധമായും നിറവേറ്റണം അല്ലെങ്കിൽ അതിന് കഫറായുണ്ട്.’<sup>9</sup> എന്നാൽ ജാരത്തിലേക്കും ഖബറിലേക്കും നേർച്ച നേരുന്നത് വലിയ ശിർക്കും അങ്ങിനെയുള്ള നേർച്ചകൾ നിറവേറ്റാൻ പാടുള്ളതുമല്ല.<sup>10</sup> അതിന് തൗബ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ‘എന്റെ അസുഖം ഭേദമാക്കിയാൽ ഞാൻ ഇത്ര നോമ്പ് നോൽക്കാം’ ഇങ്ങിനെയുള്ള ശർത്ത് വെച്ചു കൊണ്ടുള്ള നേർച്ചകൾ അതിന്റെ ഹുക്മ് കറാഹത്താണ്. ഭൂരിപക്ഷം പണ്ഡിതന്മാരും യോജിച്ച അഭിപ്രായം ഇതാണ്. ബുഖാരി, മുസ്ലിം ഇബ്ന് ഉമർ **رضي الله عنه** വിന്റെ ഹദീഥിൽ റസൂൽ **ﷺ** നേർച്ച നേരൽ നിരോധിച്ചു. റസൂൽ **ﷺ** പറഞ്ഞു: “അത് ഒരിക്കലും നമ്മെ കൊണ്ടു വരില്ല, പിശുക്കന്റെ പണം പുറത്തു കൊണ്ടു വരികയേ ചെയ്യൂ.”<sup>11</sup>

<sup>8</sup> قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا﴾ البقرة: ٢٧٠

“നിങ്ങളെന്തൊന്ന് ചെലവഴിച്ചാലും ഏതൊന്ന് നേർച്ച നേർന്നാലും തീർച്ചയായും **الله** അതറിയുന്നതാണ്.”

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلْيُؤْفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾ الحج: ٢٩

“തങ്ങളുടെ നേർച്ചകൾ നിറവേറ്റുകയും, പുരാതനമായ ആ ഭവനത്തെ പ്രദക്ഷിണം വെക്കുകയും ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ.”

<sup>9</sup> ഉഖ്ബ ബ്ന് ആമിർ (മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട്) : 1645

<sup>10</sup> ബുഖാരി : 6696

<sup>11</sup> ബുഖാരി : 6608, മുസ്ലിം : 1639

## ഭയം : الْخَوْفُ

തെളിവ് :

﴿ إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ ۗ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا ۗ

﴿ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ۗ آل عمران: 175

“അത് (നിങ്ങളെ പേടിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചത്) പിശാചു മാത്രമാകുന്നു. അവൻ തന്റെ മിത്രങ്ങളെപ്പറ്റി (നിങ്ങളെ) പേടിപ്പെടുത്തുകയാണ്. അതിനാൽ നിങ്ങളുവരെ ഭയപ്പെടാതെ എന്നെ ഭയപ്പെടുക: നിങ്ങൾ സത്യവിശ്വാസികളാണെങ്കിൽ.”

### വിശദീകരണം :

ശൈഖ് **رحمته** ആരാധനയുടെ ആറാമത്തെ ഇനത്തിൽ പറയുന്നു, ഭയം : ഇത് മനസ്സിന്റെ പ്രവർത്തികളിൽ പെട്ടതാണ്. അത്പോലെ തന്നെ മനസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ് ആരാധ്യന്റെ ശ്രേഷ്ഠത അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് അവനോടുള്ള സ്നേഹത്തോടെയും കൂടിയുള്ള ഭയം, ഇതിനെ രഹസ്യ ഭയം എന്നും വിളിക്കുന്നു. ഇത് ആരാധനയാണ്. ഈ രീതിയിലുള്ള ഭയം **الله** അല്ലാത്തവരോട് പാടില്ല. ഈ വിശേഷണങ്ങളോട് കൂടി ഒരു സൃഷ്ടിയെ ഭയപ്പെട്ടാൽ അത് ശീർക്കായി മാറും. ജിന്നിൽ നിന്ന് ദോഷം ഭയന്ന് ജിന്നിനു വേണ്ടി അറവ് നടത്തുക ജാറത്തിലെ വലിയും അമ്പലത്തിലെ വിഗ്രഹ ദേവനും ദേവിയും ഇവരിൽ നിന്നുള്ള ഭയം മൂലം ബലി അർപ്പിക്കൽ പണം ചിലവഴിക്കൽ ഇതെല്ലാം ജാറത്തിലെയും അമ്പലത്തിലെയും നടത്തിപ്പുകാരുടെ കീഴെ നിറക്കുക എന്നല്ലാതെ ഒരാൾക്ക് ഒരു ഗുണവും ദോഷവും ചെയ്യാൻ അവർക്കാകില്ല, മാത്രമല്ല ഇത് ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ഏറ്റവും വലിയ ശീർക്ക് ചെയ്യുകയും ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോകുകയും ചെയ്യുന്നു. **الله** ഇതിൽ നിന്നെല്ലാം നമ്മെ കാത്തു രക്ഷിക്കട്ടെ..

ശൈഖ് **رحمته** ഇവിടെ തെളിവായി പറഞ്ഞ ആയത്തിൽ **الله** പറയുന്നു : “**ശൈത്താൻ നിങ്ങളെ അവന്റെ കൂട്ടരെ കൊണ്ട് ഭയപ്പെടുത്തുന്നു**” എന്നാൽ അവരെ ഭയപ്പെടാതെ എന്നെ മാത്രം ഭയപ്പെടാൻ **الله** പറയുന്നു. ഇതാണ് ഈ ആയത്ത് ഇവിടെ കൊടുക്കാൻ കാരണം. ഭയം ആരാധനയിൽ പെട്ടതാണെന്നും ശൈത്താന്റെ കൂട്ടരെ ഭയപ്പെടാതെ **الله** വിനെ മാത്രം ഭയപ്പെടേണ്ടത് വാജിബാണ്. എന്നാൽ മനുഷ്യന്റെ പ്രകൃതത്തിൽപെട്ട സിംഹത്തിനെയും പാമ്പിനെയും ഭയപ്പെടുന്നത് ആരാധന ആകില്ല.

الرجاء - പ്രതീക്ഷ

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ

رَبِّهِ أَحَدًا﴾ الكهف: 110

“അതിനാൽ വല്ലവനും തന്റെ റബ്ബുമായ കണ്ടുമുട്ടണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ സൽകർമ്മം പ്രവർത്തിക്കുകയും, തന്റെ റബ്ബിനുള്ള ആരാധനയിൽ യാതൊന്നിനെയും പങ്കുചേർക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ.”

വിശദീകരണം :

اللهു വിൻ മാത്രം കഴിയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ സൃഷ്ടികളിൽ പ്രതീക്ഷ അർപ്പിക്കുന്നത് ശീർക്കാണ്. എന്നാൽ സാധാരണ കാര്യങ്ങൾ ഒരാൾ തന്നെ പണം തന്ന് സഹായിക്കും, ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വാഹനം തന്ന് സഹായിക്കും എന്നിങ്ങനെയുള്ള പ്രതീക്ഷകൾ ആരാധനയല്ല എന്നാൽ اللهു വിൻ മാത്രം കഴിയുന്ന കാര്യങ്ങൾ മരിച്ചു പോയവരിൽ നിന്നും ജിന്നുകളിൽ നിന്നും ഖബറിൽ കിടക്കുന്നവരിൽ നിന്നും ആഗ്രഹിക്കൽ ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോകുന്ന വലിയ ശീർക്കാണ്.

رسول الله ﷺ ഇവിടെ ദലീലായി നൽകിയ ആയത്തിന്റെ തഫ്സീറിൽ തഫ്സീർ പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നു : ‘ആരാണോ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ اللهു വിനെ കണ്ടുമുട്ടണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നത് അവർ സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുകയും اللهു വിൽ പങ്കു ചേർക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ.’

ഇവിടെ പ്രതീക്ഷ ആരാധനയുടെ ഇനത്തിൽ പറയുകയും اللهു വിൽ ആരെയും പങ്കു ചേർക്കാതിരിക്കാൻ കൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

## التَّوَكَّلْ - ഭരമേൽപ്പിക്കൽ

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ المائدة: ٢٣

“നിങ്ങൾ വിശ്വാസികളാണെങ്കിൽ **الله** വിൽ നിങ്ങൾ ഭരമേൽപ്പിക്കുക.”

### വിശദീകരണം :

ഗുണം തേടുന്നതിലും ദോഷം തടുക്കുന്നതിലും ദീൻ അനുശാസിച്ച രീതിയിൽ വേണ്ടത് ചെയ്ത് **الله** വിൽ ഏതു കാര്യത്തിലും ഭരമേൽപ്പിക്കുക. അവനിലേക്ക് മടക്കുക. **الله** വിധിച്ചത് പോലെ നടക്കും. ഇങ്ങിനെയുള്ള വിശ്വാസമാണ് തവക്കൂൽ. ഈ രീതിയിൽ **الله** വിൽ ഭരമേൽപ്പിച്ചാൽ അവന്ന് **الله** തന്നെ മതിയാകുന്നതാണ്.

﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ الطلاق: ٣

“വല്ലവനും **الله** വിൽ ഭരമേൽപ്പിക്കുന്ന പക്ഷം അവന്ന് **الله** തന്നെ മതിയാകുന്നതാണ്.”

എന്നാൽ കുട്ടികൾ ഉണ്ടാകണം എന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ട് എന്നിട്ട് വിവാഹം കഴിക്കാതെ **الله** വിൽ തവക്കൂൽ ചെയ്യുന്നു എന്ന് പറയുക, നീന്താൻ അറിയാത്തവൻ **الله** വിൽ തവക്കൂൽ ചെയ്യുന്നു എന്ന് പറഞ്ഞ് പുഴയിൽ ചാടുക, കൊടും തണുപ്പിൽ കോട്ട് ധരിക്കാതെ **الله** വിൽ തവക്കൂൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട് അസുഖം ഒന്നും വരില്ല എന്നു പറയൽ, അസുഖം വന്നാൽ മരുന്ന് കഴിക്കാതെ **الله** വിൽ തവക്കൂൽ ചെയ്തു എന്ന് പറയൽ ഇതെല്ലാം കള്ളത്തരമാണ് തവക്കൂലല്ല. യുദ്ധത്തിൽ പടച്ചട്ട ധരിക്കുക പോലുള്ള കാര്യങ്ങൾ - ശരീരത്തെ സംരക്ഷിക്കാൻ - നമ്മുടെ പ്രവാചകൻ ചെയ്തത് പോലെ അദ്ദേഹം പടച്ചട്ട ധരിച്ചിരുന്നു. ഉഹ്ദ് യുദ്ധത്തിൽ ഒന്നല്ല രണ്ട് പടച്ചട്ട ധരിച്ചിരുന്നു. ഇത്പോലെ അനുവദനീയമായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്ത് ബാക്കി കാര്യം **الله** വിലേക്ക് മടക്കുക.

ഇബ്ന് മാജയും അഫദും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഉമർ رضي الله عنه ഹദീഥിൽ കാലി വയറുമായി പോയി നിറഞ്ഞ വയറുമായി തിരിച്ചു വരുന്ന പക്ഷിയെ പോലെ - ശരിയായി തവക്കൂൽ ചെയ്യുന്നവർക്ക് **الله** റിസ്ഖ് നൽകുമെന്ന് കാണാം. എന്നാൽ ചിലർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത് പോലെ വേണ്ട കാര്യങ്ങളെല്ലാം ചെയ്യാതെ വെറുതെ ഇരിക്കുക എന്നല്ല ഇതുകൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.

പക്ഷി വിതക്കുകയും കൊയ്യുകയും ചെയ്യുന്നില്ല എങ്കിലും അത് കൂട്ടിലിരിക്കാതെ അതിന്റെ ഭക്ഷണം തേടിപ്പോകുന്നു. പുറത്തിറങ്ങയാൽ അത് പരുന്തിന്റെ പിടിയിൽ അകപ്പെട്ടേക്കാം എന്നിട്ടും അത് രിസ്ഖിന്റെ വഴി അന്വേഷിച്ചു പോകുന്നു.

അതിലൂടെ **الله** ഉദ്ദേശിച്ചത് പോലെ അതിന് ഭക്ഷണം ലഭിക്കുന്നു. ഇവിടെ ശൈഖ് **رحمته** തെളിവായി നൽകിയ ആയത്തിൽ **الله** വിൽ മാത്രം തവക്കൂൽ ചെയ്യേണ്ടത് ശരിയായ ഈമാനിനുള്ള നിബന്ധനയായി **الله** പറയുന്നു. **الله** വിൽ തവക്കൂൽ ചെയ്യാത്തവൻ ശരിയായ വിശ്വാസിയല്ല.

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ﴾ هود: ١٢٣

“ആകയാൽ നീ അവനെ ആരാധിക്കുകയും, അവന്റെ മേൽ ഭരമേൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.”

തവക്കൂലിനെ ഇവിടെ ആരാധനയുടെ കൂടെ ചേർത്ത് പറഞ്ഞു. അറബി ഭാഷാ നിയമ പ്രകാരം ഇവിടെ തെളിവായി കൊടുത്ത ആയത്തിൽ ഫിഅ്ലിന്റെ മുമ്പിൽ ഹർഫ് ജർദ് വന്നാൽ അത് നിരോധനത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

(**الله** വിൽ ഭരമേൽപ്പിക്കുക) അർത്ഥം - മറ്റു ആരിലുമല്ല അവനിൽ മാത്രം ഭരമേൽപ്പിക്കുക.

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا

وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ الأنفال: ٢

“**الله** വെപ്പറി പറയപ്പെട്ടാൽ ഹൃദയങ്ങൾ പേടിച്ച് നടങ്ങുകയും, അവന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ വായിച്ചുകേൾവിക്കപ്പെട്ടാൽ വിശ്വാസം വർദ്ധിക്കുകയും, തങ്ങളുടെ റബ്ബിന്റെ മേൽ ഭരമേൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർ മാത്രമാണ് സത്യവിശ്വാസികൾ.”

ഇങ്ങിനെയുള്ള വിശേഷണത്തിലുള്ള തവക്കൂൽ **الله** വിലല്ലാതെ മറ്റുള്ളവരിൽ അർപ്പിച്ചാൽ അത് ശീർക്കും ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്തു പോകുന്നതുമാണ്..

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്ൻ തൈമിയ്യ **رحمته** തന്റെ മജ്മൂഅ് അൽ ഫതാവായിൽ പറയുന്നത് പോലെ ശരിയായ തവക്കൂൽ അത് ഒരു അടിമക്ക് അടിയുറച്ച വിശ്വാസം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ ഒരു ദോഷമോ ഒരു ഗുണമോ ഒരു ഉയർച്ചയോ ഒരു താഴ്ച്ചയോ ഒരു സന്മാർഗ്ഗമോ ഒരു ദുർമാർഗ്ഗമോ ഒരു അനുസരണയോ ഒരു നിരോധനമോ സംഭവിക്കില്ല. **الله** വിന്റെ കൽപ്പന പ്രകാരമല്ലാതെ.<sup>12</sup>

<sup>12</sup> വാഖ്യം-1 / പേജ് : 27

## – الْإِنْبَاءُ –

അനുസരണയോടു കൂടി اللهُ വിലേക്ക് പശ്ചാത്തപിച്ച് മടങ്ങൽ

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَنبِئُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْمِعُوا لَهُمْ﴾ الزمر: ٥٤

“നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ റബ്ബികളേക്ക് താഴ്മയോടെ മടങ്ങുകയും, അവന്നു കീഴ്പെടുകയും ചെയ്യുവിൻ.”

### വിശദീകരണം :

ഇനാബ, തൗബ എല്ലാം ഒരേ അർത്ഥം വരുന്ന പദങ്ങളാണ്. ഇതും ആരാധനയിൽപെടുന്നു. اللهُ വിന് മാത്രമുള്ള മറ്റു ആരാധനകളെപ്പോലെ. ഇനാബയോടു കൂടി അല്ലാഹുവിലേക്ക് മടങ്ങുന്നവനെ മുനീബ് എന്ന് വിളിക്കുന്നു. ഇബ്രാഹീം നബിയുടെ വിശേഷണമായി اللهُ പറയുന്നു :

﴿ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ حَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴾ هود: ٧٥

“തീർച്ചയായും ഇബ്രാഹീം സഹനശീലനും, ഏറെ അനുകമ്പയുള്ളവനും പശ്ചാത്താപമുള്ളവനും തന്നെയാണ്.”

ഇവർ ദുഃഖബോധമുള്ളവരും اللهُ വിന്റെ ആയത്തുകളെ പറ്റി ചിന്തിക്കുന്നവരുമാകുന്നു. اللهُ പറയുന്നു :

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ﴾ وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا

وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾ تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٦﴾ ق: ٨ - ٦

“അവർക്കു മുകളിലുള്ള ആകാശത്തേക്ക് അവർ നോക്കിയിട്ടില്ലേ; എങ്ങനെയാണ് നാം അതിനെ നിർമ്മിക്കുകയും അലങ്കരിക്കുകയും

ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്ന്? അതിന് വിടവുകളൊന്നുമില്ല. 7. ഭൂമിയാകട്ടെ നാം അതിനെ വികസിപ്പിക്കുകയും, അതിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്ന പർവ്വതങ്ങൾ നാം സ്ഥാപിക്കുകയും കൗതുകമുള്ള എല്ലാ സസ്യവർഗങ്ങളും നാം അതിൽ മുളപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. 8. (സത്യത്തിലേക്ക്) മടങ്ങുന്ന ഏതൊരു ദാസനും കണ്ടുമനസ്സിലാക്കുവാനും അനുസ്മരിക്കുവാനും വേണ്ടി.”



﴿ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ إِنَّ لَنَا نَحِيفًا بِهِمُ الْأَرْضَ ۗ أَوْ  
 نَسَقَطُ عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴾ سبأ: ٩

“അവരുടെ മുമ്പിലും അവരുടെ പിന്നിലുമുള്ള ആകാശത്തേക്കും ഭൂമിയിലേക്കും അവർ നോക്കിയിട്ടില്ലേ? നാം ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവരെ നാം ഭൂമിയിൽ ആഴ്ത്തിക്കളയുകയോ അവരുടെ മേൽ ആകാശത്ത് നിന്ന് കഷ്ണങ്ങൾ വീഴ്ത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതാണ്. اللہ വിലേക്ക് (വിനയാനിതനായി) മടങ്ങുന്ന ഏതൊരു ദാസനും തീർച്ചയായും അതിൽ ദൃഷ്ടാന്തമുണ്ട്.”

ഈ ഉന്നത വിശേഷണമുള്ളവർ സ്വർഗ്ഗം വാഗ്ദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടവരുമാണ്.

﴿ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَٰذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾ مِّنْ حَثَىٰ  
 الرَّحْمَنِ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴾ ق: ٣١ - ٣٣

“സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുന്നവർക്ക് അകലെയല്ലാത്ത വിധത്തിൽ സ്വർഗം അടുത്തു കൊണ്ടു വരപ്പെടുന്നതാണ്. 32. (അവരോട് പറയപ്പെടും:) اللہ വികലേക്ക് ഏറ്റവും അധികം മടങ്ങുന്നവനും, (ജീവിതം) കാത്തുസൂക്ഷിക്കുന്നവനും ആയ ഏതൊരാൾക്കും നൽകാമെന്ന് നിങ്ങളോട് വാഗ്ദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നതാകുന്നു ഇത്. 33. അതായത് അദൃശ്യമായ നിലയിൽ പരമകാരുണികനെ ഭയപ്പെടുകയും താഴ്മയുള്ള ഹൃദയത്തോട് കൂടി വരുകയും ചെയ്തവന്.”

ശൈഖ് **رحمہ اللہ** ഇവിടെ തെളിവായി നൽകിയ ആയത്തിന്റെ വിശദീകരണത്തിൽ ഇമാം സഅദി പറയുന്നു:

“ഇഖ്ലാസോടു കൂടി ഹൃദയം കൊണ്ട് നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ റബ്ബിലേക്ക് പശ്ചാത്തപിച്ച് മടങ്ങുകയും, ശരീരം കൊണ്ട് നിങ്ങൾ അവന് കീഴ്പെടുകയും ചെയ്യുക.”

## സ്നേഹം - الْمَحَبَّة

തെളിവ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُجُونُهُمْ كَحِبِّ اللَّهِ  
وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ البقرة: ١٦٥

“**اللَّهُ** വിന് പുറമെയുള്ളവരെ അവന് സമൻമാരാക്കുന്ന ചില ആളുകളുണ്ട്. **اللَّهُ** വെ സ്നേഹിക്കുന്നത് പോലെ ഈ ആളുകൾ അവരെയും സ്നേഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ സത്യവിശ്വാസികൾ **اللَّهُ** വോട് അതിശക്തമായ സ്നേഹമുള്ളവരത്രെ.”

### വിശദീകരണം :

ശൈഖ് ഉമൈമീൻ **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** പറയുന്നു : “ആരാധന പടുത്തുയർത്തിയിട്ടുള്ളത് (റൂക്ന്) രണ്ട് അടിസ്ഥാന കാര്യത്തിലാണ്. **اللَّهُ** വിനോടുള്ള ഇഷ്ടത്തിലും അവന്റെ മഹത്വത്തിലുമാണ്. ഇഷ്ടത്തിൽ - അവനിലുള്ള പ്രതീക്ഷയും അവന്റെ കൽപനകൾ നിറവേറ്റലും പെടുന്നു. അവന്റെ മഹത്വത്തിൽ, ഔന്നത്യത്തിൽ - അവന്റെ വിലക്കുകളിൽ നിന്ന് വിട്ടു നിൽക്കുകയും അവന്റെ ശിക്ഷയെ ഭയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതുപോലെ ആരാധനക്ക് രണ്ട് ശർത്തുകളുമുണ്ട്. ഇഖ്ലാസും, റസൂലിനെ പിൻപറ്റലും.”<sup>13</sup> ശൈഖ് ഉമൈമീൻ **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** മുകളിൽ പറഞ്ഞ ഈ വിശിഷ്ടമായ അടിസ്ഥാന തത്വം ഒരു മുസ്ലിം തീർച്ചയായും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ ആരാധനയുടെ റൂക്നുകളിൽ രണ്ടിൽ ഒന്നാണ് **اللَّهُ** വിനോടുള്ള ഇഷ്ടം. (മഹബ്ബ) അതാണ് ഇവിടെ ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ഇബ്ന് അബ്ദിൽ വഹാബ് **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** ആരാധനയിൽ ഒരിനമായി പറയുന്നത്. ഇവിടെ തെളിവായി പറഞ്ഞ ആയത്തിൽ **اللَّهُ** വിന് പങ്കാളികളായി തിരഞ്ഞെടുത്തവരെ (വിഗ്രഹങ്ങളെയും ഖബറിലെ മയ്യിത്തിനെയും പ്രവാചകരെയും മലക്കുകളെയും പുണ്യ പുരുഷന്മാരെയും) മുശ്റിക്കുകൾ **اللَّهُ** വിനെ സ്നേഹിക്കുന്നത് പോലെ സ്നേഹിക്കുന്നു.

എന്നാൽ സത്യവിശ്വാസികൾ **اللَّهُ** വിനോട് അതിശക്തമായ സ്നേഹമുള്ളവരാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ അവർ അല്ലാഹുവിൽ ആരെയും പങ്കു ചേർക്കാതെ അവനെ മാത്രം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. **اللَّهُ** വിനെ സ്നേഹിക്കുന്നത് പോലെ അവന് പങ്കാളികളാക്കിയവരെയും സ്നേഹിച്ചത് കൊണ്ട് അവർ മുശ്റിക്കീങ്ങളായി മാറി. പണത്തിനോടുള്ള സ്നേഹം ഭാര്യമാരോടും കുട്ടികളോടുമുള്ള സ്നേഹം, മാതാപിതാക്കളോടുള്ള സ്നേഹം ഇവയൊന്നും

<sup>13</sup> ഫതാവാനൂർ അലാ ദറബ് - വാല്യം:1/പേജ്:2

ആരാധനയിൽപെടിച്ചു. എന്നാൽ ഇവരോടുള്ള സ്നേഹത്തിന് **الله** വിനോടുള്ള സ്നേഹത്തിനേക്കാൾ പ്രാധാന്യം കൊടുത്താൽ അവർക്ക് അതിശക്തമായ താക്കീതാണ് **الله** നൽകുന്നത്.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قُلْ إِنْ كَانَتْ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ

أَقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنْ أَلْفِ سُلُوكٍ مِنْ أَلْفِ سُلُوكٍ ۗ وَمَنْ يَزِدْكُمْ مِنْ أَلْفِ سُلُوكٍ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ أَلْفُ سُلُوكٍ بِأَمْرٍ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿ التوبة: ٢٤

“(നബിയേ, ) പറയുക: നിങ്ങളുടെ പിതാക്കളും, നിങ്ങളുടെ പുത്രന്മാരും, നിങ്ങളുടെ സഹോദരങ്ങളും, നിങ്ങളുടെ ഇണകളും, നിങ്ങളുടെ ബന്ധുക്കളും, നിങ്ങൾ സമ്പാദിച്ചുണ്ടാക്കിയ സ്വത്തുക്കളും, മാന്യം നേരിടുമെന്ന് നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടുന്ന കച്ചവടവും, നിങ്ങൾ തൃപ്തിപ്പെടുന്ന പാർപ്പിടങ്ങളും നിങ്ങൾക്ക് **الله** വെക്കാനും അവന്റെ ദൂതനെക്കൊണ്ടും അവന്റെ മാർഗത്തിലുള്ള സമരത്തെക്കൊണ്ടും പ്രിയപ്പെട്ടതായിരുന്നാൽ **الله** അവന്റെ കൽപന കൊണ്ടുവരുന്നത് വരെ നിങ്ങൾ കാത്തിരിക്കുക. **الله** ധിക്കാരികളായ ജനങ്ങളെ നേർവഴിയിലാക്കുന്നതല്ല.”

നാടും വീടും മക്കളും കുടുംബവും സമ്പത്തും ഇങ്ങിനെയുള്ള ഏതും **الله** വിനേക്കാനും അവന്റെ റസൂലിനേക്കാനും അവന്റെ വിധിവില്ക്കുകയേക്കാനും നമുക്ക് പ്രിയപ്പെട്ടതാവാൻ പാടില്ല. **الله** വിന്റെ ശിക്ഷയെ നാം ഭയപ്പെടണം. ദുന്യാവിലെ എന്തിനേക്കാനും ഉപരിയായി **الله** വിനും അവന്റെ റസൂലിനും ഖുർആനും സുന്നത്തിനും നാം മുൻഗണന നൽകേണ്ടതുണ്ട്. **الله** വിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന **الله** ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന അടിമകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ **الله** നമ്മെ ഉൾപ്പെടുത്തുമാറാകട്ടെ..

ഇന്നത്തെ മുസ്ലിം തലമുറയുടെ അവസ്ഥ കാണുക ഖുർആനും സുന്നത്തിനും അതിലെ വിധി വില്ക്കുകൾക്കും പൂർണ്ണമായും എതിർ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കലാ കായിക ആത്മീയ താരങ്ങളാണ് ഇന്നത്തെ ഭൂരിഭാഗത്തിനും പ്രിയപ്പെട്ടവർ അതിൽ ഒരു രീതിയിലുള്ള ബറാഉം കാണിക്കുന്നില്ല. ഇവരോടുള്ള ഈ സ്നേഹം അതിരൂ കടന്ന് അതിന്റെ അവസാന നിലയായ ആരാധനയിലേക്ക് വരെ എത്തുന്നതായി നമുക്ക് കാണാം **الله** വിനോടുള്ള സ്നേഹത്തിൽ നിന്ന് ബഹുദൂരം പിന്നിലാണിവർ. എന്നാൽ അല്ലാഹു സ്നേഹിക്കുന്ന അവന്റെ വിധിവില്ക്കുകളെ പിൻപറ്റി പരമാവധി ദീൻ മുറുകെ പിടിച്ച് ജീവിക്കുന്നവരോട് സമൂഹം കൂടുതൽ അകൽച്ച കാണിക്കുന്നു. വളരെ പരിതാപകരമായ അവസ്ഥ..

نسأل الله العافية

## ഭയം - الْخَشْيَةُ

തെളിവ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ﴾ البقرة: 150

“എന്നാൽ നിങ്ങൾ അവരെ ഭയപ്പെടാതെ എന്നെ ഭയപ്പെടുക.”

### വിശദീകരണം :

الله വിന്റെ മഹത്വം അറിഞ്ഞ് സ്നേഹത്തോടു കൂടിയുള്ള ഭയം. ഭയം എന്നാൽ പൊതുവായ പദമാണ്, എന്നാൽ (الخشيّة) അറിവോടു കൂടിയുള്ള ഭയമാണ്. ഹഷിയ എന്നെന്ന് ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം رحمه الله വളരെ മനോഹരമായി വിവരിക്കുന്നു: സാധാരണ ഭയം - അത് ചലനമാണ്. ശത്രുവിനെ കണ്ടാൽ ഓടിയൊളിക്കുന്നവന്റെ അവസ്ഥ. എന്നാൽ (ഹഷിയ) - ഈ അധ്യായത്തിലെ വിഷയം, അത് നിശ്ചലമായ ശാന്തമായ അവസ്ഥയാണ്. ശത്രുവിനെ കണ്ട് പതുങ്ങിയിരിക്കുന്നവനെപ്പോലെ. (മദാരിജ് സാലികീൻ - വാള്യം:1/പേജ്:508)

ഉലമാക്കളുടെ വിശേഷണമായി الله പറയുന്നു :

﴿ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ﴾ فاطر: 28

“الله വെ ഭയപ്പെടുന്നത് അവന്റെ ദാസന്മാരിൽ നിന്ന് അറിവുള്ളവർ മാത്രമാകുന്നു.”

ഈ കൂട്ടർ ഉന്നതമായ ഈമാനുള്ളവരാണ്.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا

مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَأَكْتَبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴾ المائدة: 83

“റസൂലിന് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടത് അവർ കേട്ടാൽ സത്യം മനസ്സിലാക്കിയതിന്റെ ഫലമായി അവരുടെ കണ്ണുകളിൽ നിന്ന് കണ്ണുനീർ ഒഴുകുന്നതായി നിനക്ക് കാണാം. അവർ പറയും: ഞങ്ങളുടെ റബ്ബേ!! ഞങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു.

അതിനാൽ സത്യസാക്ഷികളോടൊപ്പം ഞങ്ങളെയും നീ രേഖപ്പെടുത്തേണമേ.” ഇങ്ങിനെയുള്ള ഭയപ്പെടൽ الله അല്ലാത്തവരോട് പാടുള്ളതല്ല.

الله പറയുന്നു :

﴿ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكُنِيَ بِاللَّهِ حَسْبًا ﴾ الأحزاب: ٣٩

“അതായത് **الله** വിന്റെ സന്ദേശങ്ങൾ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുകയും, അവനെ പേടിക്കുകയും **الله** വല്ലാത്ത ഒരാളെയും പേടിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നവരുടെ കാര്യത്തിലുള്ള (**الله** വിന്റെ നടപടി.) കണക്ക് നോക്കുന്നവനായി **الله** തന്നെ മതി.”

ശൈഖ് **رحمته** ഇവിടെ ദലീലായി നൽകിയ ആയത്ത് വിബ്ല മാറ്റുവുമായി ഇറങ്ങിയ ആയത്താണ്. ബൈത്തുൽ മുഖദ്ദീസിൽ നിന്ന് വിബ്ല മാറ്റി കൺബയിലേക്ക് തിരിയാൻ **الله** കൽപന ഇറക്കി. ഈ വിബ്ല മാറ്റം വലിയ കുഴപ്പം സൃഷ്ടിച്ചു. ജൂതന്മാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും മുനാഫിഖുകളും മുശ്റിക്കുകളും അതിനെതിരെ ശബ്ദമുയർത്തി. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ അവരെയൊന്നും ഭയപ്പെടാതെ **الله** വിനെ ഭയപ്പെടാൻ **الله** കൽപ്പിക്കുന്നു.

ഈ ആയത്തിലൂടെ ശൈഖ് **رحمته** ഇവിടെ പറഞ്ഞ രീതിയിലുള്ള ഭയം ആരാധനയാണെന്നും അത് **الله** വിന് മാത്രമുള്ളതാണെന്നും അതിൽ പങ്കു ചേർക്കൽ മറ്റുള്ള ഇനങ്ങളിൽ പറഞ്ഞത് പോലെ തന്നെ വലിയ ശിർക്കുമാണ്.

الرَّغْبَةَ، وَالرَّهْبَةَ - അതിയായ പ്രതീക്ഷയും, കഠിന ഭയവും

തെളിവ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا

وَكَانُوا لَنَا خَشِعِينَ﴾ الأنبياء: ٩٠

“തീർച്ചയായും അവർ (പ്രവാചകന്മാർ) ഉത്തമകാര്യങ്ങൾക്ക് ധൃതികാണിക്കുകയും, ആശിച്ച് കൊണ്ടും, പേടിച്ചുകൊണ്ടും നമ്മോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരായിരുന്നു. അവർ നമ്മോട് താഴ്മ കാണിക്കുന്നവരുമായിരുന്നു.”

**വിശദീകരണം :**

സൈഖ് رحمته പറഞ്ഞ ഏഴാമത്തെ ഇനമായ (റജാഅ്) അതിന്റെ ഏറ്റവും കൂടിയ അവസ്ഥയാണിത് (റഹ്ബ). الله വിന്റെ ഈ വചനം കാണുക :

﴿وَالِي رَبِّكَ فَارْغَب﴾ الشرح: ٨

“നിന്റെ രക്ഷിതാവിലേക്ക് തന്നെ നിന്റെ ആഗ്രഹം സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.”

അതുപോലെ (റഹ്ബ) ഇത് ഭയത്തിന്റെ ഏറ്റവും കഠിനമായ അവസ്ഥയാകുന്നു. الله പറയുന്നു :

﴿وَإِلَيَّ فَارْهَبُونَ﴾ البقرة: ٤٠

“എന്നെ മാത്രമേ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടാവൂ.”

ഈ ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ അർത്ഥമാക്കുന്നത് ഇതാണ്; الله വിന്റെ പ്രതിഫലത്തിലുള്ള അതിയായ പ്രതീക്ഷയും അവന്റെ ശിക്ഷയിൽ നിന്നുള്ള കഠിന ഭയവും.

തവക്കുലിന്റെ അധ്യായത്തിൽ പരാമർശിച്ച അറബി ഭാഷയിലെ നിയമം ഓർക്കുക. ഈ രണ്ട് ആയത്തിലും ആ നിയമം തന്നെയാണ്. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇമാം ഇബ്നുൽ വയ്യിം **رَحْمَةُ اللَّهِ** പറയുന്നു :<sup>14</sup>

لا رغبة إلا إلى الله ولا رهبة إلا من الله

‘റഹ്മ ബ ഇല്ല **الل** വിലേക്കല്ലാതെ, റഹ്ബയും ഇല്ല **الل** വിൽ നിന്നല്ലാതെ.’

ഇങ്ങിനെയുള്ള വിശിഷ്ടമായ ഈ രണ്ടു തരം ആരാധനാ കർമ്മങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഒരു സൃഷ്ടിക്കും സമർപ്പിക്കാൻ പാടില്ല.

ശൈഖ് **رَحْمَةُ اللَّهِ** ഇവിടെ തെളിവായി പറഞ്ഞ ആയത്തിൽ **الل** തന്റെ അമ്പിയാക്കളെ പരാമർശിച്ചു കൊണ്ട് അവരുടെ ഉത്തമമായ കർമ്മങ്ങളെയും ഉയർന്ന ഈമാനിനെയും എടുത്തു പറഞ്ഞതിന് ശേഷം ഈ രണ്ട് വിശേഷണങ്ങൾ അവർക്ക് ചേർത്ത് പറയുന്നു.

പത്താമത്തെ അധ്യായത്തിൽ പരാമർശിച്ചത് പോലെ ആരാധന പടുത്തുയർത്തിയിട്ടുള്ളത് **الل** വിനോടുള്ള പ്രിയത്തിലും അവന്റെ മഹത്വത്തിലുമാണ്. **الل** വിനോടുള്ള പ്രിയം റഹ്മയും മഹത്വത്തം ഭയവുമാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് ആരാധന കൽപനയും വിലക്കുമായത്. കൽപനകൾ പടുത്തുയർത്തിയിട്ടുള്ളത് അവനോടുള്ള അതിപ്രതീക്ഷയിലാണ്. വിലക്കുകൾ അവന്റെ മഹത്വത്തിലും.

**നന്മ ആഗ്രഹിച്ചാൽ** - **الل** വിനോടുള്ള പ്രിയത്തിൽ അവന്റെ കൽപനകൾ നിറവേറ്റി അതിപ്രതീക്ഷയോടു കൂടി അവന്റെ അനുസരണനയിൽ മുന്നേറുക.

**എന്നാൽ തിന്മ ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ** - അവന്റെ മഹത്വത്തിൽ അവന്റെ കഠിന ശിക്ഷ ഭയന്ന് അതിൽ നിന്ന് പിന്മാറുക. ഇതിലൂടെ ആരാധനക്ക് പൂർണ്ണത കൈവരുന്നു.<sup>15</sup>

ഇവിടെ തെളിവായി പറഞ്ഞ ആയത്ത് സൂഫികൾക്ക് മറുപടിയാണ്, അവർ പറയുന്നു : നമ്മൾ **الل** വിനെ ആരാധിക്കുന്നത് അവന്റെ നരകത്തെ പേടിച്ചിട്ടോ സ്വർഗ്ഗം ആഗ്രഹിച്ചിട്ടോ അല്ല. എന്നാൽ നമ്മൾ **الل** വിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത് കൊണ്ടാണ് അവനെ അരാധിക്കുന്നത് ഇത് അമ്പിയാക്കളുടെ ദീനിനു വിരുദ്ധമാണെന്ന് ആയത്തിലൂടെ തെളിയുന്നു.

<sup>14</sup> മദാരിജ് സാലികീൻ

<sup>15</sup> ശൈഖ് ഉമൈമീൻ ശറഹ് - അഖീദ അൽ വാസിതിയ്യ

## ആരാധന - التَّائِبُ

തെളിവ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالْهُكْمُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ البقرة: ١٦٣

“നിങ്ങളുടെ ആരാധ്യൻ ഒരേ ഒരു ആരാധ്യനായ (الله) മാത്രമാകുന്നു. അവനല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധ്യനുമില്ല. അവൻ പരമകാരുണികനും (വിശ്വാസികളോട്)

കാരുണ്യമുള്ളവനുമത്രെ.”

### വിശദീകരണം :

ആരാധിക്കുക എന്നത് സ്നേഹത്തിന്റെ അവസാനത്തെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന നിലയിലുള്ള അവസ്ഥയാണ്. അത് الله വിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും പാടില്ലാത്തതാണ്. ഇത് അർത്ഥമാക്കുന്നത് കലിമത്തു തൗഹീദാണ്. (لا إله إلا الله) ഈ ഉയർന്ന അവസ്ഥയിലുള്ള ഇഷ്ടം, ആരാധന الله അല്ലാത്തവരോടായാൽ അത് ഇസ്‌ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്തു പോകുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ശിർക്കാകുന്നു. الله പറയുന്നു :

﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ الزخرف: ٨٤

“അവൻ മാത്രമാകുന്നു ആകാശത്ത് ആരാധ്യനായിട്ടുള്ളവനും, ഭൂമിയിൽ ആരാധ്യനായിട്ടുള്ളവനും. അവനാകുന്നു യുക്തിമാനും സർവ്വജ്ഞനും.”

ശൈഖ് محمد ഇവിടെ തെളിവായി പറഞ്ഞ ആയത്തിന്റെ തഫ്സീർ കാണുക: ആരാധനക്ക് അർഹനായിട്ടുള്ളവൻ അവൻ الله മാത്രമാകുന്നു. വേറെ ആരും അതിനർഹനല്ല.



قَالَ تَعَالَى: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدَّعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ

الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿الحج: ٦٢﴾

“അതെന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ **الله** വാണു സത്യമായിട്ടുള്ളവൻ. അവനു പുറമെ അവർ ഏതൊന്നിനെ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുവോ അതുതന്നെയാണ് നിരർത്ഥകമായിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹു തന്നെയാണ് ഉന്നതനും മഹാനുമായിട്ടുള്ളവൻ.”

അതെ ആരാധനക്ക് ഏറ്റവും അർഹനായിട്ടുള്ളവൻ **الله** തന്നെയാണ്. അവനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും ആരാധന പാടില്ല തന്നെ.

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿الشورى: ١١﴾

“അവൻ തുല്യമായി യാതൊന്നുമില്ല. അവൻ എല്ലാം കാണുന്നവനും എല്ലാം കേൾക്കുന്നവനുമായാണ്.”

**الله** പറയുന്നു :

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿النحل: ٧٣ - ٧٤﴾

“ആകാശങ്ങളിൽ നിന്നോ ഭൂമിയിൽ നിന്നോ അവർക്ക് വേണ്ടി യാതൊരു രീതിയിലുള്ള റിസ്ഖും (ആകാശത്തിൽ നിന്നുള്ള മഴ, ഭൂമിയിൽ നിന്നുള്ള കൃഷിയിൽ നിന്നുള്ള വിള പോലെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ) അധീനപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കാത്തവരും, (യാതൊന്നിനും)

കഴിയാത്തവരായിട്ടുള്ളവരെയാണ് **الله** വിന് പുറമെ അവർ ആരാധിക്കുന്നത്.

74. ആകയാൽ **الله** വിനു നിങ്ങൾ ഉപമകൾ പറയരുത്. തീർച്ചയായും **الله** അറിയുന്നു. നിങ്ങൾ അറിയുന്നില്ല.”

വൂർആനിലെ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ വചനത്തിൽ **الله** പറയുന്നു :

﴿ **اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ** ﴾ البقرة: ٢٥٥

“**الله** - അവനല്ലാതെ ആരാധ്യനില്ല. എന്നെന്നും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവൻ. എല്ലാം നിയന്ത്രിക്കുന്നവൻ. മയക്കമോ ഉറക്കമോ അവനെ ബാധിക്കുകയില്ല. അവന്റെതാണ് ആകാശഭൂമികളിലുള്ളതെല്ലാം. അവന്റെ അനുവാദപ്രകാരമല്ലാതെ അവന്റെയടുക്കൽ ശുപാർശ നടത്താനാരുണ്ട് ? അവരുടെ വരാനിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളും കഴിഞ്ഞു പോയ കാര്യങ്ങളും അവൻ അറിയുന്നു. അവന്റെ അറിവിൽ നിന്ന് അവൻ ഇച്ഛിക്കുന്നതല്ലാതെ (മറ്റൊന്നും) അവർക്ക് സൂക്ഷ്മമായി അറിയാൻ കഴിയില്ല. അവന്റെ കുർസീ<sup>16</sup> ആകാശഭൂമികളെ മുഴുവൻ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാകുന്നു. അവയുടെ സംരക്ഷണം അവന് ഒട്ടും ഭാരമുള്ളതല്ല. അവൻ ഉന്നതനും മഹാനുമത്രെ.”

ഇങ്ങിനെയുള്ള അത്യുന്നതമായ വിശേഷണങ്ങളുള്ള ആരാധ്യനെ വിട്ടാണോ മൃഗങ്ങളെയും വിഗ്രഹങ്ങളെയും മരിച്ചവരെയും എല്ലാ മനുഷ്യരെയും പോലെ ഇറച്ചിയും മാംസ്യവും തന്നെയുള്ള ആൾ ദൈവങ്ങളെയും **الله** വിന് പുറമെ ആരാധിക്കുകയും അവനോട് പങ്ക് ചേർക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്. **الله** വേ നീ എത്ര പരിശുദ്ധൻ...

<sup>16</sup> **الله** വിന്റെ പാദങ്ങളുടെ സ്ഥാനം. ഇബ്ൻ അബ്ബാസ്, അബൂ മുസ അൾഅരി യിൽ നിന്ന് (മൗഖൂഫ്-സ്വഹീഹ്)/സൈഖ് അൽബാനി സൈഖ് ഉമൈമീൻ തഫ്സീർ ആയതുൽ കുർസി. കുറിപ്പ് : “ഇതു തന്നെ ആകാശഭൂമികളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണെങ്കിൽ **الله** വിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ സൃഷ്ടിയായ അവന്റെ ഇരിപ്പിടത്തിന്റെയും (അർശ്ശ്) അവന്റെ തന്നെയും മഹത്വവും പ്രതാപവും എത്രയാകും. ഇതിന്റെയെല്ലാം രൂപവും വർണ്ണനയും നമ്മുടെ സങ്കല്പങ്ങൾക്ക് അതീതവും **الله** വിന് മാത്രം അറിയുന്നതുമാണ്.”

## റുകൂഉം, സുജൂദും - الرُّكُوعُ وَالسُّجُودُ

തെളിവ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَعَبُدُوا رَبَّكُمْ

وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿ الحج : ٧٧

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ റുകൂഉം സുജൂദും ചെയ്യുകയും, നിങ്ങളുടെ റബ്ബിനെ ആരാധിക്കുകയും, നന്മ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക.

നിങ്ങൾ വിജയം പ്രാപിച്ചേക്കാം.”

### വിശദീകരണം :

റുകൂഉം സുജൂദും ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ്. (നമുക്ക് നിയമമാക്കിയ രീതിയിൽ) അവന്റെ മഹത്വത്തിൽ വിനയാനിതനായി അവന്റെ മുന്നിൽ നടുവളച്ച് തല കുനിക്കുന്ന റുകൂഉം നെറ്റി ഭൂമിയിൽ പതിക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള സുജൂദും الله വിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും പാടില്ലാത്തതാണ്. ഈ കർമ്മങ്ങൾ الله വിനല്ലാതെ ചെയ്ത് പോയാൽ അവൻ മുശ്രിക്കായി മാറി. റോമും ഫാരിസും പോലുള്ള മുൻ സമുദായങ്ങൾ അവരുടെ രാജാക്കന്മാരെ ആദരിക്കുകയും അവർക്ക് സുജൂദ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. ഇതു പോലെ മുആദ് ബ്ൻ ജബൽ ؓ റസൂലിന് ﷺ സുജൂദ് ചെയ്യാൻ തുനിഞ്ഞു. നബി ﷺ അത് തടയുകയാണുണ്ടായത്. (അഫദ്-21986)

സുജൂദിന്റെ ശ്രേഷ്ഠത പറയുന്ന ഹദീഥുകൾ നിരവധിയാണ്. സ്വർഗ്ഗത്തിൽ റസൂലിന്റെ അടുത്ത സൗഹൃദം ചോദിച്ച സ്വഹാബി റബീഅ ബ്ൻ കഅ്ബിനോട് ﷺ അതിന് വേണ്ടി സുജൂദ് വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ റസൂൽ ﷺ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.<sup>17</sup> ഓരോ സുജൂദിലും ഓരോ പദവി വർദ്ധിക്കുകയും ഓരോ പാപം മായ്ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.<sup>18</sup> നമസ്കാരത്തിൽ, ഖുർആൻ പാരായണത്തിൽ الله വിന് നന്ദി പ്രകടിപ്പിക്കൽ എന്നീ രീതിയിലുള്ള സുജൂദുകൾ ഖുർആനിലും സുന്നത്തിലും സ്ഥിരപ്പെട്ടതാണ്.

ഇഖ്ലാസോടുകൂടിയുള്ള ആരാധനയും റുകൂഉം സുജൂദും അടങ്ങിയ നമസ്കാരവും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് പരലോക വിജയത്തിനുള്ള കാരണമായി الله ഈ ആയത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു. (തഫ്സീർ ഇമാംസഅദി)

<sup>17</sup> മുസ്ലിം:489

<sup>18</sup> മുസ്ലിം:488

## الخُشُوع - ഭക്തി

തെളിവ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشَعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ آل عمران: ١٩٩

“തീർച്ചയായും വേദക്കാരിൽ ഒരു വിഭാഗമുണ്ട്. **الله** വിലും, നിങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട വേദത്തിലും, അവർക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട വേദത്തിലും അവർ വിശ്വസിക്കും. (അവർ) **الله** വോട് താഴ്മയുള്ളവരായിരിക്കും. **الله** വിന്റെ വചനങ്ങൾ വിറ്റ് അവർ തുച്ഛമായ വില വാങ്ങുകയില്ല.”

### വിശദീകരണം :

മനസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഈ ആരാധന - മനസ്സിന്റെ മൃദുലതയാണ്. മനസ്സും ശരീരവും **الله** വിലേക്ക് പൂർണ്ണമായും സമർപ്പിച്ചുള്ള ഭക്തിയോടെയുള്ള ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ - അതാണ് **الله** വിന് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്.

അവർ വിജയികളായിരിക്കുന്നു എന്ന് **الله** പ്രശംസ ചൊരിഞ്ഞ ആരാധനാ കർമ്മം. അതില്ലാത്ത മനസ്സിൽ നിന്നും റസൂൽ ﷺ കാവലിനെ തേടുകയുണ്ടായി.<sup>19</sup>

قَالَ تَعَالَى: ﴿\* أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا

يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ ﴿ الحديد: ١٦

“വിശ്വാസികൾക്ക് അവരുടെ ഹൃദയങ്ങൾ **الله** വിനെ പറ്റിയുള്ള സ്മരണയിലേക്കും, അവതരിച്ചു കിട്ടിയ സത്യത്തിലേക്കും കീഴൊതുങ്ങുവാനും തങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് വേദഗ്രന്ഥം നൽകപ്പെട്ടവരെപ്പോലെ ആകാതിരിക്കുവാനും സമയമായില്ലേ?”

<sup>19</sup> മുസ്ലിം:2722

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴾ المؤمنون: ١ - ٢

“സത്യവിശ്വാസികൾ വിജയം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു.

2. തങ്ങളുടെ നമസ്കാരത്തിൽ ഭക്തിയുള്ളവരായ,”

ഇങ്ങിനെയുള്ള ശ്രേഷ്ഠമായ ഈ ആരാധന الله വിന് മാത്രമുള്ളതാണ്. എന്നാൽ ഒരു കൂട്ടം ഇങ്ങിനെയുള്ള ഭക്തി അഞ്ചു നേരം നമസ്കാരങ്ങളിലേക്കുള്ളും ജാറങ്ങളിലും മൗലിദ് റാതിബ് ചടങ്ങുകളിലും മറ്റുമാണ് പ്രകടമാക്കുന്നത്. അത് വലിയ ശീർക്കാണ്. ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്ൻ തൈമിയ്യ **رحمته** ഖബറാരാധകരെ പറ്റി പറയുന്നത് കാണുക :

“ഇവർ ഖബറിനടുത്ത് കരയുകയും അതിഭക്തിയോടെയും വിനയത്തോടെയും താഴ്മയോടെയും ആരാധനകൾ അർപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതൊന്നും അഞ്ചു നേരത്തെ നമസ്കാരങ്ങളിലോ ജുമുഅയിലോ രാത്രി നമസ്കാരങ്ങളിലോ പോലും ഇവർക്ക് ലഭിക്കുന്നില്ല. ഇത് മുശ്റിക്കീങ്ങളുടെ അവസ്ഥയാണ്, മുവഹിദീങ്ങളുടെയല്ല. ഇതുപോലെ തന്നെ കവിതകളും നശീദുകളും മറ്റും കേൾക്കുമ്പോൾ ഇവർക്ക് ഭക്തി വർദ്ധിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഖുർആൻ ആയത്തുകൾ ഇവർക്ക് മനസ്സിന് ഇടം വരുത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.”<sup>20</sup>

ശൈഖ് **رحمته** ഇവിടെ തെളിവാക്കി നൽകിയ ആയത്തിൽ പറഞ്ഞ അഹ്ലുൽ കിതാബ് ആരെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ തഹ്സീർ പണ്ഡിതന്മാരിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. തെളിവോട് ഏറ്റവും അടുത്തത് അവർ നജ്ജാശി രാജാവുമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ വിശ്വസിച്ചവരുമാണ്. അനസ്, ജാബിർ, അബൂ സഹൂദ് **رضي الله عنه** എന്നിവരിൽ നിന്നും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഹദീഥുകൾ ഇത് തെളിയിക്കുന്നു.<sup>21</sup>

ഈ ആയത്തിലൂടെ മുൻകഴിഞ്ഞ തലമുറയിലെ അവർക്ക് ഇറങ്ങിയ വേദങ്ങളിൽ വിശ്വസിച്ച, അത് അവതരിച്ച രൂപത്തിൽ നിന്ന് മാറ്റം വരുത്താതെയും തൃപ്ത വിലക്ക് വിൽക്കാതെയും الله വിനെ മാത്രം ഭക്തിയോടെ ഭയപ്പെട്ട ഒരു കൂട്ടത്തെ പറ്റിയും അവർക്ക് പരലോകത്തുള്ള ഉത്തമമായ പ്രതിഫലത്തെ പറ്റിയും الله ഈ ഉമ്മത്തിനെ അറിയിക്കുന്നു.

<sup>20</sup> മജ്മൂഅ് ഫതാവ: വാഖ്യം: 15/പേജ്: 49,50  
<sup>21</sup> തഹ്സീർ തബരീ കാണുക.

തെളിവായി ഈ ആയത്ത് പറഞ്ഞതിനു ശേഷം ശൈഖ് **رَحْمَةُ اللهِ** പറയുന്നു :  
 “ഇതു പോലെയുള്ള മറ്റു ആയത്തുകളും.”

ഉദ്ദേശം : **الله** വിൽ മാത്രമുള്ള ഭക്തിയെ പറ്റി അവതരിച്ച മറ്റു ആയത്തുകൾ :

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا  
 خَشِيعِينَ﴾ الأنبياء: ٩٠

“തീർച്ചയായും അവർ (പ്രവാചകന്മാർ) ഉത്തമകാര്യങ്ങൾക്ക് ധൃതികാണിക്കുകയും, ആശിച്ച് കൊണ്ടും, പേടിച്ചുകൊണ്ടും നമ്മോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരായിരുന്നു. അവർ നമ്മോട് താഴ്മ കാണിക്കുന്നവരുമായിരുന്നു.”

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَشِيعِينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلاقُوا  
 رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ البقرة: ٤٥ - ٤٦

“സഹനവും നമസ്കാരവും മുഖേന (**الله** വിന്റെ) സഹായം തേടുക. അത് (നമസ്കാരം) ഭക്തന്മാരല്ലാത്തവർക്ക് വലിയ (പ്രയാസമുള്ള) കാര്യം തന്നെയാകുന്നു. 46. തങ്ങളുടെ റബ്ബുമായി കണ്ടുമുട്ടേണ്ടിവരുമെന്നും, അവങ്കലേക്ക് തിരിച്ചുപോകേണ്ടി വരുമെന്നും വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരത്രെ അവർ (ഭക്തന്മാർ).”

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالْخَشِيعِينَ وَالْخَشِيعَاتِ﴾ الأحزاب: ٣٥  
 “ഭക്തിയുള്ളവരായ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും”

## التَّذَلُّ، وَالتَّعْظِيمُ - കീഴ്വഴക്കവും മഹത്വപ്പെടുത്തലും

الله വിനുള്ള നമ്മുടെ ആരാധനകൾ ഈ രണ്ട് പ്രധാന ഘടകങ്ങളോടെയല്ലാതെ പൂർത്തിയാകില്ല. ഇത് സൃഷ്ടാവായ الله വിനോടല്ലാതെ ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല. അങ്ങിനെയായാൽ അത് ശീർക്കായി.

19 തരം ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ അതിന്റെ വ്യക്തമായ തെളിവോടു കൂടി പറഞ്ഞ ശേഷം ശൈഖ് **رحمته** ഒരു അതിപ്രധാനമായ തത്വത്തിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു.

**قال : فَمَنْ صَرَفَ شَيْئًا مِنْ هَذِهِ الْأَنْوَاعِ لِغَيْرِ اللَّهِ، فَقَدْ أَشْرَكَ بِاللَّهِ غَيْرَهُ**  
ആരെങ്കിലും ഈ തരത്തിലുള്ള (ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ) ഏതെങ്കിലും الله വിനല്ലാതെ വേറെ ആർക്കെങ്കിലും ചെയ്തു പോയാൽ അവൻ الله വിൽ മറ്റൊരാളെ പങ്കു ചേർത്തു.

ശൈഖ് **رحمته** മുകളിൽ പറഞ്ഞ ഈ തത്വം ഇസ്‌ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോകുന്ന വലിയ ശീർക്കിന്റെ (ശീർക്കുൻ അക്ബർ) പരിധി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡമാണ്. ഇതിന്റെ വിശദീകരണമായി തന്റെ കിതാബുതുഹ്ദീദിന്റെ ശുറഹിൽ ഇമാം സഅദി **رحمته** പറയുന്നു :

“നമ്മുടെ ദീനിൽ നമുക്ക് കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടതും നിയമമാക്കപ്പെട്ടതായി സ്ഥിരപ്പെട്ടതുമായ ഏതൊരു വിശ്വാസമോ വാക്കോ പ്രവർത്തിയോ الله വിനു വേണ്ടി ചെയ്താൽ അതാണ് തൗഹീദും ഇഖ്‌ലാസും. എന്നാൽ അത് الله വിനല്ലാതെ വേറെ ആർക്കെങ്കിലും ചെയ്താൽ അത് ശീർക്കും കുഫ്റുമാകുന്നു.”<sup>22</sup>

എന്റെ മുസ്‌ലിം സഹോദരാ.. താലിബുൽ ഇൽമ് (**أَشَدُّكَ اللَّهُ**) മഹാനായ പണ്ഡിതനായ ഇമാം സഅദി **رحمته** മുകളിൽ പരാമർശിച്ച ഈ തത്വം മുറുകെ പിടിക്കുന്നതോടെ നിനക്ക് ശീർക്കും തൗഹീദും എന്തെന്ന് വേർതിരിച്ചറിയാനുള്ള

<sup>22</sup> അൽ ഖൗൽ അസ്സദീദ് വാഖ്യം: 1/പേജ്: 54

ഹുർവാൻ ലഭിക്കുന്നതാണ്. **الله** വിന്റെ ഈ വചനം ഈ തത്വത്തെ ബലപ്പെടുത്തുന്നു. **الله** പറയുന്നു :

﴿ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴾ المؤمنون: ١١٧

“വല്ലവനും **الله** വോടൊപ്പം മറ്റ് വല്ല ആരാധ്യനെയും വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന പക്ഷം- അതിന് അവന്റെ പക്കൽ യാതൊരു പ്രമാണവും ഇല്ല തന്നെ - അവന്റെ വിചാരണ അവന്റെ റബ്ബിന്റെ അടുക്കൽ വെച്ചുതന്നെയായിരിക്കും. സത്യനിഷേധികൾ വിജയം പ്രാപിക്കുകയില്ല; തീർച്ച.”

ഇന്ന് മുസ്ലിമെന്ന് അവകാശപ്പെടുന്ന അധികവും മുകളിൽ വിശദീകരിച്ച ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ അധികവും **الله** വിനല്ലാത്തവർക്ക് അർപ്പിക്കുന്നവരാണ്. ഇതൊന്നും ആരാധനയിൽ പെട്ടതല്ലെന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള ആരാധനയും ആരാധനാ കർമ്മങ്ങളുമെല്ലാം **الله** വിലേക്ക് അടുക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗമായി ഇവർ കണക്കാക്കുന്നു. **الله** പറയുന്നു :

﴿ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى ﴾ الزمر: ٣

“അറിയുക: **الله** വിന് മാത്രം അവകാശപ്പെട്ടതാകുന്നു നിഷ്കളങ്കമായ കീഴ്വണക്കം. അവന്നു പുറമെ രക്ഷാധികാരികളെ സ്വീകരിച്ചവർ (പറയുന്നു:) **الله** വികലേക്ക് ഞങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ അടുപ്പമുണ്ടാക്കിത്തരാൻ വേണ്ടിമാത്രമാകുന്നു ഞങ്ങൾ അവരെ ആരാധിക്കുന്നത്.”

ശൈതാനും അവന്റെ കൂട്ടരും ഇക്കൂട്ടർക്ക് ഈ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം ഭംഗിയായി തോന്നിക്കുന്നു. ശീർക്കിനെ മറ്റു പേരുകളും വിളിച്ച് അത് ശീർക്കല്ല എന്ന് വരുത്തിത്തീർക്കുന്നു. ഇമാം അമീർ സൻആനി **رحمته** തന്റെ കിതാബായ തത്ഹീർ അൽ ഇഅ്തിവാദിൽ<sup>23</sup> പറയുന്നു : ആദ്യമായി ശൈതാൻ തന്നെയാണ് ഒരു തെറ്റിന് ഭംഗിയായ വേറെ ഒരു പേര് നൽകി അത് ഭംഗിയാക്കി നമ്മുടെ പിതാവായ ആദം **عليه السلام** മിനെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കാൻ കാരണക്കാരനായത്. വിലക്കപ്പെട്ട വൃക്ഷത്തെ അനശ്ചരത നൽകുന്ന വൃക്ഷമായി പേരുമാറ്റി ആ പാപത്തിലേക്ക് പ്രേരണ നൽകി.

**الله** പറയുന്നു :

﴿ فَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَى ﴾ طه: ١٢٠

<sup>23</sup> വേജ് : 62



“അപ്പോൾ പിശാച് അദ്ദേഹത്തിന് ദുർബോധനം നൽകി: ആദമേ, അനശ്വരത നൽകുന്ന ഒരു വൃക്ഷത്തെപ്പറ്റിയും, കഴയിച്ച് പോകാത്ത ആധിപത്യത്തെപ്പറ്റിയും ഞാൻ നിനക്ക് അറിയിച്ച് തരട്ടെയോ?”

ഇങ്ങനെ പേർ മാറ്റം ചെയ്ത് ഈ ശിർക്കി കർമ്മങ്ങളിലേക്ക് ആളുകളെ പ്രചോദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു, ഇന്നത് ചെയ്താൽ ഇന്ന പ്രതിഫലം ലഭിക്കും എന്നുള്ള പ്രോത്സാഹനവും ഇന്നത് ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ നിനക്ക് ഇന്നതൊക്കെ സംഭവിക്കുമെന്നുള്ള ഭയപ്പെടുത്തലും വിവരമില്ലാത്ത ഈമാൻ ശക്തമല്ലാത്തവരുടെ മനസ്സിൽ സ്വാധീനമുണ്ടാക്കുന്നു. ഇതുമൂലം പ്രതീക്ഷയോ ഭയമോ കാരണമായി ഈ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാൻ അവൻ പ്രേരിതരാകുന്നു. അതുപോലെ തങ്ങളുടെ പിതാക്കൾ ചെയ്തിരുന്നത് ഞങ്ങളും പിൻപറ്റുകയാണെന്നും പറഞ്ഞ് ചോദ്യങ്ങളിൽ നിന്നും അറിവില്ലാത്ത ഇവർ ഒഴിഞ്ഞു മാറുന്നു. **الله** പറയുന്നു :

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانِ

ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿ البقرة: ١٧٠

“**الله** അവതരിപ്പിച്ചത് നിങ്ങൾ പിൻ പറ്റി ജീവിക്കുക എന്ന് അവരോട് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ, അല്ല, ഞങ്ങളുടെ പിതാക്കൾ സ്വീകരിച്ചതായി കണ്ടതേ ഞങ്ങൾ പിൻ പറ്റുകയുള്ളൂ എന്നായിരിക്കും അവർ പറയുന്നത്. അവരുടെ പിതാക്കൾ യാതൊന്നും ചിന്തിച്ച് മനസ്സിലാക്കാത്തവരും നേർവഴി കണ്ടെത്താത്തവരുമായിരുന്നെങ്കിൽ പോലും (അവരെ പിൻ പറ്റുകയാണോ?)”

എന്നാൽ ഇവർ ഖുർആനും സുന്നത്തും എന്ത് പറയുന്നു എന്ന് നോക്കാൻ തുനിയുന്നില്ല. അവരുടെ വലിയുമാരുടെയും തങ്ങൾമാരുടെയും വാക്കുകൾക്കേ വിലകൽപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ. അവർ ഞങ്ങളേക്കാളും ഖുർആനും സുന്നത്തും അറിയുന്നവരാണെന്ന് പറയുകയും ബുദ്ധി അവർക്ക് പണയം വെക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ ( **الله** ) പറഞ്ഞാൽ മുസ്ലിമായി എത്രയൊക്കെ വലിയീനോടും ഖബറിനോടും ദുആ ചെയ്താലും അവർക്ക് ബലികർമ്മം നടത്തിയാലും ഞാൻ മുസ്ലിമാണെന്ന് പറയുന്നു. എന്നാൽ ഇവർ വായ കൊണ്ട് ( **الله** ) പറയുകയും അവരുടെ പ്രവർത്തികൊണ്ട് അതിന്റെ പവിത്രത കളങ്കപ്പെടുത്തി വിശ്വാസത്തിൽ പിഴച്ചു പോവുകയും അത്മൂലം ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോവുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈ പുസ്തക രചന നടക്കുന്നത് ശഅബാൻ മാസത്തിലാണ്. യെമനിലെ ഹജ്റമാത്തിലെ തരീം എന്ന സ്ഥലത്ത് ശഅബാനിൽ നടക്കുന്ന ശിർക്ക് കേട്ടാൽ ആരും അതിശയിച്ചു പോകും. മുഅമിൻ തന്റെ വിരലുയർത്തി പറഞ്ഞു പോകും **الله** - ഹജ്റമാത്തിലെ തരീമിനടുത്ത് ഹൂദ് നബിയുടെ ഖബർ ഉണ്ടെന്നാണ് ഇവിടുത്തെ ഖുബൂരികളും സുഫികളും കള്ളാരോപണം നടത്തുന്നത്.

ഹിജ്റ ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിൽ തിരികൊളുത്തിയ ഈ കള്ളാരോപണം ഇന്ന് കൊടികുത്തി വാഴുകയാണ്. ഹൂദ് നബിയുടെ ഖബർ സന്ദർശനം ശഅബാൻ എട്ടിന് തുടങ്ങുന്നു. ഹജ്ജിന്റെ കർമ്മത്തിനോട് സാദൃശ്യപ്പെടുത്തിയാണ് ഇതിനെ മോടിപിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. തവാഹും, കല്ലെറിയലും, രണ്ട് റക്അത്ത് നമസ്കാരവും, അറഫയിലെ നിറുത്തവുമെല്ലാം ഇവർ അതുപോലെ ഇവിടെയും അനുകരിക്കുന്നു. ഇവരുടെ ഈ ശീർക്കി സന്ദർശനത്തിന് ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ഇവരുടെ കള്ള പണ്ഡിതന്മാർ പ്രതിഫലം പറഞ്ഞിരുന്നത് ഏഴ് പ്രാവശ്യം ആ ഖബർ സന്ദർശിച്ചാൽ അയാൾ ഹജ്ജ് ചെയ്യേണ്ടതില്ല. അയാൾക്ക് ഹജ്ജിന്റെ പ്രതിഫലം ലഭിച്ചു. പിന്നീട് അവർ എണ്ണം കുറച്ച് മൂന്നാക്കി. ഇപ്പോൾ പുതിയ ഓഫർ പ്രകാരം ഒരു പ്രാവശ്യം ഹൂദിന്റെ ഖബർ സന്ദർശനം ഇവർ പറയുന്ന ശർത്തുകളോടെ നടത്തിയാൽ ഹജ്ജിന്റെ ബാധ്യത അയാളിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കി **اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ**.

ഹൂദ് ഹൂദ് എന്ന് വിളിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനോട് ദുആ ചെയ്യുന്നു. ഇവരുടെ ഔലിയാക്കളെന്ന് പറയുന്നവർ സൃഷ്ടിക്കുകയും മരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്ന് കള്ളം കെട്ടിച്ചമച്ച് വിവരമില്ലാത്തവരെ വഞ്ചിക്കുന്നു. ചില ഗോത്രങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും പവിത്രത നൽകുക മടിയന്മാരുടെ പള്ളിയും കീഴെയും വീർപ്പിക്കുക, ഇസ്ലാമിന്റെ ശത്രുക്കളെ സഹായിക്കുക, ആളുകളെ **اللَّهُ** വിന്റെ പവിത്രമായ ദീനിൽ നിന്നും റസൂലിന്റെ സുന്നത്തിൽ നിന്നും അകറ്റുക എന്നത് തന്നെയാണ് ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം.

ഇതിന്റെ മറുപുറം കൂടി നാം വായിക്കേണ്ടതുണ്ട് - ഒരു മുസ്ലിം എങ്ങിനെയാണ് **اللَّهُ** അല്ലാത്തവരോട് സഹായം തേടുന്ന അവസ്ഥയിലേക്ക് എത്തുന്നത്.

അറിവില്ലായ്മ; ശരിയായ സ്രോതസ്സിൽ നിന്ന് ഖുർആനിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിൽ സച്ചരിതരായ മുൻഗാമികൾ മനസ്സിലാക്കിയ രീതിയിലുള്ള ദീനിലെ അറിവ് തേടുന്നതിൽ നിന്ന് നമ്മുടെ സമൂഹം പിന്തിരിഞ്ഞതാണ് ഈ വിശ്വാസ അധഃപതനത്തിന് മുഖ്യ കാരണം. പൗരോഹിത്യം ഈ അവസരം മുതലെടുത്തു. സൃഷ്ടാവിനെയും സൃഷ്ടിപ്പിന്റെ ലക്ഷ്യവും മറന്നുള്ള **اللَّهُ** വിന്റെ ഉൽബോധനത്തിൽ നിന്ന് അകന്നവർക്ക് ജീവിത പ്രതിസന്ധികളിൽ ശൈതാൻ കൂട്ടായി മാറി.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمَنْ يَعْتَشْ عَن ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿ الزخرف: ٣٦ - ٣٧ ﴾

“പരമകാരണികന്റെ ഉൽബോധനത്തിന്റെ നേർക്ക് വല്ലവനും അന്ധത നടിക്കുന്ന പക്ഷം അവന്നു നാം ഒരു വിശാചിനെ ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കും. എന്നിട്ട് അവൻ (വിശാച്) അവൻ കൂട്ടാളിയായിരിക്കും. 37. തീർച്ചയായും അവർ (വിശാചുക്കൾ) അവരെ നേർമാർഗത്തിൽ നിന്ന് തടയും. തങ്ങൾ സന്മാർഗം പ്രാപിച്ചവരാണെന്ന് അവർ വിചാരിക്കുകയും ചെയ്യും.”

എന്നാൽ പ്രതിസന്ധികളിൽ ഒരു വിശ്വാസി എങ്ങിനെയാകണം..

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ﴾ البقرة: ٤٥

“സഹനവും നമസ്കാരവും മുഖേന (എന്നു വിന്റെ ) സഹായം തേടുക.”

പ്രതിസന്ധികളിൽ ക്ഷമ കൈകൊണ്ടും നമസ്കാരം മുഖേനയും എന്നു വിന്റെ സഹായം തേടുകയാണ് ഒരു വിശ്വാസി ചെയ്യേണ്ടത്. ഇതാണ് പ്രവാചകൻ നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചത്.<sup>24</sup>

എന്ന നമ്മെ ഇങ്ങിനെയുള്ള വിശ്വാസി അധഃപതനത്തിൽ നിന്ന് കാത്തു രക്ഷിക്കുകയും അവനെ മാത്രം ആരാധിക്കുന്നവരായി മരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുമാറാകട്ടെ.. ശിർക്കിൽ നിന്ന് നാം രക്ഷ തേടേണ്ടതുണ്ട്. തൗഹീദുള്ളവരാണെന്ന് പറഞ്ഞ് അതിൽ അശ്രദ്ധരാകാൻ പാടില്ല. തൗഹീദിന്റെ നേതാക്കളിൽ ഒരാളും വിഗ്രഹങ്ങളെ തച്ചുടച്ച് അത് നടപ്പിൽ വരുത്തിയ എന്നു ഏറ്റവും അടുത്ത സുഹൃത്തായി തിരഞ്ഞെടുത്ത ഇബ്രാഹീം നബി عليه السلام പോലും വിഗ്രഹത്തെ ആരാധിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രക്ഷ തേടിയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങിനെയെങ്കിൽ ദുർബലരായ നമ്മളോ.. എന്നു പറയുന്നു :

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾ إبراهيم: ٣٥

“ഇബ്രാഹീം ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു.) എന്റെ റബ്ബേ, നീ ഈ നാടിനെ (മക്കയെ) നിർഭയത്വമുള്ളതാക്കുകയും, എന്നെയും എന്റെ മക്കളെയും ഞങ്ങൾ വിഗ്രഹങ്ങൾക്ക് ആരാധന നടത്തുന്നതിൽ നിന്ന് അകറ്റി നിർത്തുകയും ചെയ്യേണമേ.”

<sup>24</sup> അബൂദാവൂദ് : 1319

വിഷമങ്ങളിലും ബുദ്ധിമുട്ടുകളിലും റസൂൽ യുടെ പ്രാർത്ഥനകൾ :

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ، وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ

(ഇബ്ൻ അബ്ബാസ് رضي الله عنه - ബുഖാരി:7431/മുസ്ലിം:2730)

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ ابْنُ عَبْدِكَ ابْنُ أُمَّتِكَ، نَصَبْتَنِي يَدِكَ مَاضٍ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَتْ بِهِ نَفْسُكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِيْعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَدَهَابَ هَمِّي

(അബൂഉളാഹ് ബ്നു മുസ്ലിം رضي الله عنه, അഹ്മദ്:3712)

فَإِنْ قِيلَ: فَمَا أَجَلُ أَمْرِ اللَّهِ بِهِ؟ قِيلَ: تَوْحِيدُهُ بِالْعِبَادَةِ - وَقَدْ تَقَدَّمَ بَيَانُهُ.  
 وَأَعْظَمُ نَهْيٍ نَهَى اللَّهُ عَنْهُ: الشِّرْكَ بِهِ، وَهُوَ: أَنْ يَدْعُوَ مَعَ اللَّهِ غَيْرَهُ، أَوْ يَقْصِدَهُ  
 بِغَيْرِ ذَلِكَ مِنْ أَنْوَاعِ الْعِبَادَةِ.  
 فَمَنْ صَرَفَ شَيْئًا مِنْ أَنْوَاعِ الْعِبَادَةِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ اتَّخَذَهُ رَبًّا وَإِلَهًا، وَأَشْرَكَ مَعَ اللَّهِ  
 غَيْرَهُ.

ശൈഖ് റഹ്മാത്സാഹിബ് പറയുന്നു :

അല്ലാഹു കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും മഹത്തായ കൽപന ഏതെന്ന് ചോദിക്കപ്പെട്ടാൽ?

ശൈഖ് റഹ്മാത്സാഹിബ് ഉത്തരം നൽകുന്നു :

അത് ആരാധനയിൽ അവനെ ഏകനാക്കുക എന്നതാണ്. അതിനെ പറ്റി നാം വ്യക്തമാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. അതുപോലെ തന്നെ - അല്ലാഹു നിരോധിച്ചതിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും വലിയ നിരോധനം എന്താണ് ? അത് അവനിൽ പങ്കു ചേർക്കലാണ്. അല്ലാഹു വിന്റെ കൂടെ വേറെയാളുകളെ വിളിച്ചു തേടുക അല്ലെങ്കിൽ മറ്റുള്ള ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ അല്ലാഹു വല്ലാത്തവരെ ഉദ്ധേശിക്കലുമാണത്. (മുകളിൽ പറഞ്ഞ) ആരാധനാകർമ്മങ്ങളിൽ നിന്ന് ഏതെങ്കിലും അല്ലാത്തവർക്ക് വേണ്ടി ചെയ്ത് പോയാൽ അവൻ അവരെ പരിപാലകനായും ആരാധനയായും തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും അല്ലാഹു വിൽ മറ്റൊരാളെ പങ്കു ചേർക്കുകയും ചെയ്തു.

**വിശദീകരണം :**

ഏറ്റവും മഹത്തായ കൽപനയും ഏറ്റവും വലിയ നിരോധനവും - തൗഹീദും ശിർക്കും. ഖുർആൻ ആദ്യം മുതൽ പാരായണം ചെയ്ത് തുടങ്ങിയാൽ കാണുന്ന ആദ്യത്തെ കൽപനയും ആദ്യത്തെ വിലക്കും ഇത് രണ്ടും തന്നെയാണ്.

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ﴾ البقرة: ٢١

“ജനങ്ങളേ, നിങ്ങളുടെ നാഥനെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കുവിൻ”

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أُندَادًا﴾ البقرة: ٢٢

“നിങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിന് സമന്മാരെ ഉണ്ടാക്കരുത്.”

അല്ലാഹു കൽപ്പിച്ചതിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും മഹത്തായ കൽപന അത് തൗഹീദാണ്. അത് ആരാധനകൾ അവൻ മാത്രമാക്കലാണ്. നമസ്കാരത്തേക്കും നോമ്പിനേക്കും സകാത്തിനേക്കും എല്ലാ ആരാധനാ കർമ്മങ്ങളേക്കും ഉത്തമമായതും മഹത്വമായതുമാണ് തൗഹീദ്. റസൂൽ ﷺ ആദ്യമായി പ്രബോധനം നടത്തിയതും അതിലേക്കായിരുന്നു. (﴿إِنَّمَا آتَىٰ اللَّهُ رَسُولَ اللَّهِ﴾ പറഞ്ഞാൽ നമസ്കാരത്തിനും സകാത്തിനും മറ്റും കൽപ്പിക്കപ്പെടും എന്നാൽ അത് പറയാത്തവൻ ഈ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്താൽ ഒരു ഗുണവുമില്ല. അതൊന്നും സ്വീകരിക്കപ്പെടില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് യെമനിലേക്ക് മുആദ് ബിൻ ജബൽ ഹെ ദഅ്വത്തിനയക്കുമ്പോൾ റസൂൽ ﷺ പറഞ്ഞത് :

“ആദ്യമായി നീ അവരെ ക്ഷണിക്കേണ്ടത് അല്ലാഹു മാത്രമാണ് ആരാധ്യൻ, മുഹമ്മദ് അവന്റെ പ്രവാചകനാണ് എന്നതിലേക്കാണ്.”<sup>25</sup>

അത് അവർ അംഗീകരിച്ചതിനു ശേഷമേ മറ്റുള്ള നമസ്കാരം, സകാത്ത് എന്നിവയെ പറ്റി പറയാൻ കൽപ്പിച്ചത്. ഇവിടെ തൗഹീദിന്റെ മഹത്വം വ്യക്തമാകുന്നു. അതാണ് ഈ ദീനിന്റെ അടിസ്ഥാനം.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۗ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ ۚ إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ

بِشْرِكِكُمْ ۗ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَيْرٍ﴾ فاطر: ١٣ - ١٤

“അങ്ങനെയുള്ളവനാകുന്നു നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവായ അല്ലാഹു. അവനാകുന്നു ആധിപത്യം. അവനു പുറമെ ആരോട് നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുവോ അവർ ഒരു ഈന്തപ്പഴക്കുരുവിന്റെ പാടപോലും ഉടമപ്പെടുത്തുന്നില്ല. 14. നിങ്ങൾ അവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന പക്ഷം അവർ നിങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കുകയില്ല. അവർ കേട്ടാലും നിങ്ങൾക്കവർ ഉത്തരം നൽകുന്നതല്ല. ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാളിലാകട്ടെ നിങ്ങൾ അവരെ പങ്കാളികളാക്കിയതിനെ അവർ നിഷേധിക്കുന്നതുമാണ്. സൂക്ഷ്മജ്ഞാനമുള്ളവനെ (അല്ലാഹു) പ്പോലെ നിനക്ക് വിവരം തരാൻ ആരുമില്ല.”

<sup>25</sup> ബുഖാരി : 1458, മുസ്ലിം : 19

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَصَلِحِي السِّجْنَ ءَأَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَحِيدُ الْقَهَّارُ﴾ يوسف: ٣٩

“ജയിലിലെ രണ്ട് സഹവാസികളേ, വ്യത്യസ്ത രക്ഷാധികാരികളാണോ ഉത്തമം; അതല്ല, ഏകനും സർവ്വാധികാരിയുമായ *الله* വാണോ?”

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ

بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ﴾ المؤمنون: ٩١

“*الله* യാതൊരു സന്താനത്തെയും സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. അവനോടൊപ്പം യാതൊരു ആരാധ്യനുമുണ്ടായിട്ടില്ല. അങ്ങനെയായിരുന്നെങ്കിൽ ഓരോ ദൈവവും താൻ സൃഷ്ടിച്ചതുമായി പോയിക്കളയുകയും, അവരിൽ ചിലർ ചിലരെ അടിച്ചമർത്തുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. അവർ പറഞ്ഞുണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്നെല്ലാം *الله* എത്ര പരിശുദ്ധൻ!”

ഇതുപോലെ തന്നെ തൗഹീദ് ഏറ്റവും മഹത്തായ കൽപനയാണെന്നും ശിർക്ക് ഏറ്റവും വലിയ നിരോധനവും ആണെന്നതിനുള്ളതിന്റെ ഖുർആനിൽ നിന്നുള്ള തെളിവുകൾ താഴെ കാണാം.

- മനുഷ്യന്റെ പത്ത് ബാധ്യതകൾ പറഞ്ഞ ആയത്തിൽ *الله* ആദ്യം തുടങ്ങിയത് ഇങ്ങിനെയാണ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿\* وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ النساء: ٣٦

“നിങ്ങൾ *الله* വെ ആരാധിക്കുകയും അവനോട് യാതൊന്നും പങ്കുചേർക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക.”

- പത്ത് നിർദ്ദേശങ്ങൾ പറഞ്ഞ ആയത്തിൽ ആദ്യം പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿\* أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ الأنعام: ١٥١

“അവനോട് യാതൊന്നിനെയും നിങ്ങൾ പങ്ക് ചേർക്കരുത്.”

- മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച മുആദ് ﷺ വിന്റെ ഹദീഥിൽ പറഞ്ഞത് പോലെ പ്രവാചകന്മാരുടെ ആദ്യത്തെ പ്രബോധനം :

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ النحل: ٣٦

“തീർച്ചയായും ഓരോ സമുദായത്തിലും നാം ദൂതനെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ الله വെ ആരാധിക്കുകയും, അല്ലാഹു അല്ലാത്ത മറ്റു ആരാധ്യരെ വെടിയുകയും ചെയ്യണം എന്ന് (പ്രബോധനം ചെയ്യുന്നതിന് വേണ്ടി.)”

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

الأنبياء: ٢٥

“ഞാനല്ലാതെ യാതൊരു ആരാധ്യനുമില്ല. അതിനാൽ എന്നെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കൂ എന്ന് ബോധനം നൽകിക്കൊണ്ടല്ലാതെ നിനക്ക് മുമ്പ് ഒരു ദൂതനെയും നാം അയച്ചിട്ടില്ല.”

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ﴾

الزخرف: ٤٥

“നിനക്ക് മുമ്പ് നമ്മുടെ ദൂതന്മാരായി നാം അയച്ചവരോട് ചോദിച്ചു നോക്കുക. പരമകാരുണികന് പുറമെ ആരാധിക്കപ്പെടേണ്ട വല്ല ആരാധ്യരേയും നാം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന്.”

- അതുപോലെ തന്നെ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഹദീഥിൽ ഏറ്റവും വലിയ പാപമേതെന്നുള്ള ചോദ്യത്തിന് മറുപടിയായി റസൂൽ ﷺ പറഞ്ഞത് :

الله ﷻ വിന് പങ്കാളികളെ ചേർക്കുക എന്നാണ്.<sup>26</sup>

<sup>26</sup> അബൂല്ലാഹ് ബ്നു മസ്ഊദ്, ബുഖാരി-447, മുസ്ലിം-86

ശിർക്കിന്റെ അപകടവും ദോഷവും വ്യക്തമാക്കുന്ന ഖുർആനിൽ നിന്നും സുന്നത്തിൽ നിന്നുമുള്ള തെളിവുകൾ താഴെ കാണാം :

- ലുഖ്മാൻ عَلِيٍّ തന്റെ മകൻ നൽകുന്ന ഉപദേശത്തിൽ ആദ്യത്തേത് :

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ لقمان: ١٣

“ലുഖ്മാൻ തന്റെ മകൻ സദുപദേശം നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കെ അവനോട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു:) എന്റെ കുഞ്ഞുമകനേ, നീ **الله** വോട് പങ്കുചേർക്കരുത്. തീർച്ചയായും അങ്ങനെ പങ്കുചേർക്കുന്നത് വലിയ അക്രമം തന്നെയാകുന്നു.”

- അത് അവസാനമില്ലാത്ത നരക ശിക്ഷക്ക് കാരണമാകും :

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ

أَنْصَارٍ ﴿المائدة: ٧٢﴾

“**الله** വോട് വല്ലവനും പങ്കുചേർക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും **الله** അവന് സ്വർഗം നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതാണ്. നരകം അവന്റെ വാസസ്ഥലമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അക്രമികൾക്ക് സഹായികളായി ആരും തന്നെയില്ല. എന്നാണ്.”

റസൂൽ ﷺ പറയുന്നു : “ആരെങ്കിലും **الله** വിൽ പങ്കു ചേർക്കാതെ മരണപ്പെട്ടാൽ അവൻ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. **الله** വിൽ പങ്കു ചേർത്തവനായി (ശിർക്ക് ചെയ്ത് കൊണ്ട്) മരണപ്പെട്ടാൽ നരകത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു.”<sup>27</sup>

- വലിയ ശിർക്ക് ചെയ്താൽ അവന്റെ എല്ലാ കർമ്മങ്ങളും അത് മൂലം പാഴായിപ്പോകും.

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ الأنعام: ٨٨

“അവർ (**الله** വോട്) പങ്കുചേർത്തിരുന്നവെങ്കിൽ അവർ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതെല്ലാം അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നിഷ്ഫലമായിപ്പോകുമായിരുന്നു.”

<sup>27</sup> ജാബിർ, ഇബ്ൻ മസ്ഊദ് رضي الله عنه ബുഖാരി.



قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكَتَ لِيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ  
وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ الزمر: ٦٥

“തീർച്ചയായും നിനക്കും നിന്റെ മുമ്പുള്ളവർക്കും സന്ദേശം നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് ഇതത്രെ: (الله വിന്) നീ പങ്കാളിയെ ചേർക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും നിന്റെ കർമ്മം നിഷ്പലമായിപ്പോകുകയും തീർച്ചയായും നീ നഷ്ടക്കാരന്റെ കൂട്ടത്തിൽ ആകുകയും ചെയ്യും.”

വലിയ ശീർക്ക് ചെയ്യുന്നവരുടെ മുൻപ് ചെയ്ത എല്ലാ കർമ്മങ്ങളും പാഴായിപ്പോകും. എന്നാൽ റിയാഅ് പോലുള്ള ചെറിയ ശീർക്ക് മൂലം ആ കർമ്മം മാത്രമേ പാഴാവുകയുള്ളൂ.<sup>28</sup> ശീർക്ക് ചെയ്തവർ തൗബ ചെയ്യാൻ ധൃതി കൂട്ടേണ്ടതാണ്. അവർ الله വിന്റെ കാരൂണ്യത്തിൽ നിരാശപ്പെടരുത്.

الله പറയുന്നു :

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ النور: ٣١  
“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങളെല്ലാവരും الله വികലേക്ക് വേദിച്ചുമടങ്ങുക. നിങ്ങൾ വിജയം പ്രാപിച്ചേക്കാം.”

قَالَ تَعَالَى: ﴿\* قُلْ يَاعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ  
الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ الزمر: ٥٣  
“പറയുക: സ്വന്തം ആത്മാക്കളോട് അതിക്രമം പ്രവർത്തിച്ച് പോയ എന്റെ ദാസന്മാരേ, الله വിന്റെ കാരൂണ്യത്തെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ നിരാശപ്പെടരുത്. തീർച്ചയായും الله പാപങ്ങളെല്ലാം പൊറുക്കുന്നതാണ്. തീർച്ചയായും അവൻ തന്നെയാകുന്നു ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനും (വിശ്വാസികളോട്) കാരൂണ്യമുള്ളവനും.”

എന്നാൽ മുസ്ലിംകളുടെ ഇടയിൽ ജീവിച്ച് വുർആനും സുന്നത്തും അറിയാനുള്ള അവസരമുണ്ടായിട്ടും അത് ചോദിക്കാനും പഠിക്കാനും താൽപര്യപ്പെടാത്തവരുടെ, അങ്ങനെ ശീർക്ക് ചെയ്ത് മരണപ്പെട്ടവരുടെ മേൽ ഒരു രീതിയിലുമുള്ള ഒഴിവു കഴിവോ ഇല്ല, വുർആനും സുന്നത്തും അയാൾക്കെതിരെ സാക്ഷിയാണ്. അയാൾ മരണപ്പെട്ടാൽ അയാൾക്ക് വേണ്ടി നമസ്കാരമോ, അയാൾക്ക് വേണ്ടി ഹജ്ജോ ഉറയോ ചെയ്യാനോ ദാനം കൊടുക്കാനോ പാപമോചനം തേടാനോ പാടില്ല. ദീനിൽ അത്യാവശ്യമായ

<sup>28</sup> ഫതാവൊ ലജ്ന ദാഇമ, ചോദ്യം: 21677, വോദ്യം: 1/പേജ്: 362

അറിവ് നേടേണ്ടത് ഒരു മുസ്ലിമിന്റെ മേൽ നിർബന്ധമാണ്.<sup>29</sup> അറിഞ്ഞ് കൊണ്ട് **الله** വിനെ ആരാധിക്കുക. ആ ശരിയായ അറിവ് നേടുന്നതിലൂടെ ഇങ്ങിനെയുള്ള കാലാകാലം അതികഠിന നരക ശിക്ഷ അനുഭവിക്കേണ്ടി വരുന്നതിൽ നിന്ന് രക്ഷ ലഭിക്കുകയും ഒരു കണ്ണും കാണാത്ത ഒരു കാതും കേൾക്കാത്തതും ഒരു മനസ്സും ചിന്തിക്കാത്തതുമായ സ്വർഗ്ഗം നേടാനും കഴിയും. ഇങ്ങിനെയുള്ള തൗഹീദും ശീർക്കും പഠിപ്പിക്കുക, അതിലേക്ക് ജനങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുക ഇതാണ് അഹ്ലുസ്സുന്നയുടെ ദൗത്യത്തിന്റെ പ്രത്യേകത. മറ്റുള്ള ദൗത്യ എന്ന് കൊട്ടിഘോഷിക്കുന്നവർ മറ്റു പലതിനുമാണ് പ്രാധാന്യം നൽകുന്നത്. ഇങ്ങിനെയുള്ള തൗഹീദിന്റെ പ്രാധാന്യവും ശീർക്കിന്റെ അപകടവും അറിഞ്ഞ് മനസ്സിലാക്കിയ ആരും അതിനെ വിലകുറച്ച് കാണില്ല. ഇങ്ങിനെയുള്ള തൗഹീദിന്റെ പ്രചാരകരാകാൻ **الله** നമുക്ക് തൗഹീദ് നൽകി അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ..

---

<sup>29</sup> നൂർ അലാ ദർബ് ഫതാവ് ഇബ്ൻ ബാസ് **رحمته الله** വാല്യം:1/പേജ്:260 (ക്രോഡീകരണം: മുഹമ്മദ് ബ്ൻ സഅദ്) കാണുക.

تَقَدَّمَ مِنَ الْآيَاتِ مَا يَدُلُّ عَلَى أَنَّ هَذَا هُوَ الشَّرِكُ الَّذِي نَهَى اللَّهُ عَنْهُ، وَأَنْكَرَهُ عَلَى الْمُشْرِكِينَ، وَقَدْ قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ

لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾ [النساء: 48]

وَقَالَ تَعَالَى: إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ

وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ [المائدة: 72]. وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ.

ഈ വിശിഷ്ടമായ രചന അവസാനിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ശൈഖ് റഹ്മാത്തു പറയുന്നു : മുൻകഴിഞ്ഞ ആയത്തുകളിൽ നിന്ന് ഇതൊക്കെയാണ് **الله** നിരോധിച്ചതും മുശ്‌രിക്കുകൾക്കെതിരെ തിരസ്കരിച്ചതുമായ ശിർക്കെന്ന് തെളിയിക്കുന്നു.

**الله** പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് :

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ

بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾ [النساء: 48]

“തന്നോട് പങ്കുചേർക്കപ്പെടുന്നത് **الله** ഒരിക്കലും പൊറുക്കുകയില്ല. അതൊഴിച്ചുള്ളതെല്ലാം അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ പൊറുത്തുകൊടുക്കുന്നതാണ്. ആർ **الله** വോട് പങ്കുചേർത്തുവോ അവൻ തീർച്ചയായും ഗുരുതരമായ ഒരു കുറ്റകൃത്യമാണ് ചമച്ചുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നത്.”

**الله** പറയുന്നു :

﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا

لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ [المائدة: 72]

“**الله** വോട് വല്ലവനും പങ്കുചേർക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും അവൻ സ്വർഗം നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതാണ്. നരകം അവന്റെ വാസസ്ഥലമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അക്രമികൾക്ക് സഹായികളായി ആരും തന്നെയില്ല. എന്നാണ്.”

മുകളിൽ വിശദീകരിച്ച 19 തരം ആരാധനാകർമ്മങ്ങളും അതിന്റെ തെളിവുകളായ ആയത്തുകളിൽ നിന്നും ശീർക്ക് എന്താണെന്ന് വ്യക്തമാണ്.

ശൈഖ് **رحمته** അവസാനമായി പറഞ്ഞ രണ്ട് ആയത്തുകളിൽ നിന്ന് ശീർക്ക് തൗബ കൂടാതെ ഒരിക്കലും പൊറുക്കപ്പെടാത്ത വൻപാപമാണെന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കി. അതുപോലെ ശീർക്ക് ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ള വ്യഭിചാരം, പലിശ, കള്ളുകുടി, മോഷണം എന്നീ പാപങ്ങൾ **الله** ഉദ്ദേശിച്ചാൽ ശിക്ഷിക്കുകയോ പൊറുത്തു കൊടുക്കുകയോ ചെയ്തേക്കാം, എന്നാൽ ഇതൊന്നും ഒരിക്കലും കാലാകാലമുള്ള നരക പ്രവേശനത്തിന് കാരണമാകില്ല. അവരുടെ പാപത്തിന്റെ വലിപ്പം ചെറുപ്പമനുസരിച്ച് ശിക്ഷിക്കുകയും പിന്നീട് നരകത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് കൊണ്ട് വരപ്പെടുകയും ചെയ്യും. കാരണം അവർ തൗഹീദുള്ളവരും മുഅ്മിനീങ്ങളുമാണ്. എന്നാൽ ശീർക്കെന്ന മഹാപാപം ഒരിക്കലും പൊറുക്കപ്പെടില്ല. മരിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് തൗബ ചെയ്താലല്ലാതെ. ശീർക്ക് ചെയ്ത് മരണപ്പെട്ടയാൾ കാലാകാലം വെന്തെരിയുന്ന നരക ശിക്ഷയിലായിരിക്കും. ഒരിക്കലും അതിൽ നിന്ന് പുറത്ത് മോക്ഷം ലഭിക്കുകയില്ല. **الله** നമ്മെ അതിൽ നിന്ന് കാത്തു രക്ഷിക്കട്ടെ..

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأُوا الْعَذَابَ وَتَقَطَّتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ

﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ

أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿البقرة: 166 - 167﴾

“പിന്തുടരപ്പെട്ടവർ (നേതാക്കൾ) പിന്തുടർന്നവരെ (അനുയായികളെ) വിട്ട് ഒഴിഞ്ഞ് മാറുകയും, ശിക്ഷ നേരിൽ കാണുകയും, അവർ (ഇരുവിഭാഗവും) തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങൾ അറ്റുപോകുകയും ചെയ്യുന്ന സന്ദർഭമത്രെ (അത്.)

167.പിന്തുടർന്നവർ (അനുയായികൾ) അന്നു പറയും : ഞങ്ങൾക്ക് (ഇഹലോകത്തേക്ക്) ഒരു തിരിച്ചുപോക്കിനവസരം കിട്ടിയിരുന്നെങ്കിൽ ഇവർ ഞങ്ങളെ വിട്ടൊഴിഞ്ഞ് മാറിയത് പോലെ ഞങ്ങൾ ഇവരെ വിട്ടും ഒഴിഞ്ഞു മാറുമായിരുന്നു. അപ്രകാരം അവരുടെ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം അവർക്ക് വേദത്തിന് കാരണമായി ഭവിച്ചത് **الله** അവർക്ക് കാണിച്ചുകൊടുക്കും. നരകാഗ്നിയിൽ നിന്ന് അവർക്ക് പുറത്ത് കടക്കാനാകുകയുമില്ല.”

وصلى الله على محمد

മലക്കുകൾ ഹാജരുള്ള **الله** വിന്റെ സന്നിധിയിൽ **الله** വിന്റെ സ്തുതിയും പ്രാർത്ഥനയും, മലക്കുകളുടെ പ്രാർത്ഥനക്കും വേണ്ടി റസൂൽ **ﷺ** ക്ക് വേണ്ടി ദുആ ചെയ്തു കോണ്ട് ശൈഖ് **رحمته** ഈ കൃതി ഇവിടെ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു..

**ഉപസംഹാരം**

ﷻ വിന് മാത്രമുള്ള ആരാധനയുടെ സമഗ്ര രൂപം എന്ന ഈ കൃതിയിലൂടെ തൗഹീദിന്റെ മഹത്വവും ശിർക്കിന്റെ അപകടവും നാം മനസ്സിലാക്കി.

ﷻ വിനാണ് സർവസ്തുതിയും..

(ബുഖാരി, മുസ്ലിം) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത അബൂ ഹുറൈററﷺ വിന്റെ ഹദീഥിൽ<sup>30</sup> സ്വർഗ്ഗം നേടാനും നരകത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷ നേടാനും കഴിയുന്ന കർമ്മം ഏതെന്ന് ചോദിച്ച ആളോട് റസൂൽﷺ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത് “ﷻ വിനെ ആരാധിക്കുകയും അവനിൽ ഒന്നിനെയും പങ്ക് ചേർക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക, നമസ്കാരം നിർവഹിക്കുക, സകാത്ത് കൊടുക്കുക, റമദാനിൽ നോമ്പ് നോൽക്കുക എന്നീ കർമ്മങ്ങളാണ്.” ഈ കാര്യങ്ങളിൽ ഒന്നും കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്തില്ല എന്നു പറഞ്ഞ അയാളെ സ്വർഗ്ഗാവകാശിയായി റസൂൽﷺ സ്വഹാബത്തിന് കാണിച്ച് കൊടുക്കുന്നു.

(ഒരു കണ്ണും കാണാത്ത ഒരു കാതും കേൾക്കാത്ത ഒരു മനസ്സും സങ്കല്പിക്കാത്ത രീതിയിലുള്ള) സുഖാനുഗ്രഹങ്ങളുള്ള സ്വർഗ്ഗം; അവസാനമായി അതിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവന് ഈ ലോകത്തിന്റെ അത്ര വിശാലവും അതിന്റെ പത്തിരട്ടി അധികമായും അനുഗ്രഹങ്ങൾ<sup>31</sup> നൽകുന്ന വിശ്വാസികളോട് അതിയായ സ്നേഹവും കാരൂണ്യമുള്ളവനുമായ നമ്മുടെ സൃഷ്ടാവ്.

ഇതേ രീതിയിൽ തന്നെ കഠിന ശിക്ഷയുള്ള മനുഷ്യരും കല്ലുകളും ഇന്ധനമായുള്ള ശിക്ഷയുടെ കാഠിന്യം മൂലം ശരീരത്തിലെ തൊലി വെന്തുപോകുമ്പോൾ പുതിയ തൊലി പകരം നൽകിയുള്ള പ്രതാപവാനായ ﷻ വിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങളെ നിഷേധിച്ചവർക്കുള്ള അതികഠിന ശിക്ഷയുള്ള നരകം. ഇതെല്ലാം അറിഞ്ഞ് ﷻ ഒരു കൊതുകിന്റെ ചിറകിന്റെ വിലപോലും കൽപിക്കാത്ത<sup>32</sup> അവൻ നമുക്ക് ഭംഗിയായി നൽകിയ ഐഹിക ജീവിത വിഭവങ്ങളുടെ ആസ്വാദനത്തിൽ മതിമറക്കാതെ നൈമിഷികമായ ഈ ഇഹലോക ജീവിതത്തിന്റെയും വഞ്ചകനായ ശൈതാനിന്റെയും പിടിയിൽ അകപ്പെടാതെ അനശ്വരമായ പരലോക ജീവിതത്തിലെ അനുഗ്രഹങ്ങളിലേക്ക് മത്സരിക്കുന്നവരാകുക നമ്മൾ.

<sup>30</sup> ബുഖാരി: 1397/ മുസ്ലിം: 14  
<sup>31</sup> ബുഖാരി: 6571/ മുസ്ലിം: 186  
<sup>32</sup> തിർമിദി: 2320/ ഇബ്ൻ മാജ: 4110

അറിവ് നേടുകയും അതിനനുസരിച്ച് **الله** വിന്റെ വിധിവിചകുക്കൾ പാലിച്ച് ജീവിക്കുകയും അതിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ ഇഷ്ട ദാസന്മാരായ പ്രവാചകന്മാർ സ്വീകരിച്ച ഏറ്റവും ഉത്തമമായ ഉദ്യോഗം സ്വീകരിക്കുന്നവരുമായി മാറുക നാം.

**الله** നമുക്ക് എല്ലാവർക്കും അതിന് തൗഫീഖ് നൽകുമാറാകട്ടെ..

سبحانك اللهم وبحمدك أشهد أن لا إله إلا أنت أستغفرك وأتوب إليك

اللهم صل على محمد وعلى آل محمد , وبارك على محمد كما صليت وبارك على إبراهيم , وآل إبراهيم

إنك حميد مجيد.

والحمد لله رب العالمين

**പൂർത്തീകരണം :**

16/0മദ്രാൻ/1438 ഹിജ്റ വർഷം

ഹളറമൗത്ത് - യമൻ

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ഓഡിയോ ക്ലാസുകൾ  
**ahsanqawl** വെബ് സൈറ്റിലും **al-athari Radio**  
മൊബൈൽ ആപിലും ലഭ്യമാണ്.



**ahsanqawl publishing..**